

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

6

YANVAR-İYUN

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	40
	Kənd təsərrüfatı	46
	Nəqliyyat	54
	İnformasiya və rabitə	59
	İstehlak bazarı	60
	Əmtəə bazarı	61
	İctimai iaşə xidmətləri	68
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	70
	Qiymət indeksləri	74
	Kredit qoyuluşları	89
	Məşğulluq və işsizlik	91
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	94
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	99
V	İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	110
IV	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	132
	Əməkhaqqı	133
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	134
	Demografik vəziyyət	136
	Metodoloji izahatlar	141

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 6
15 iyul 2024-cü il

2024-cü İLİN YANVAR-İYUN AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 59,5 milyard manatlıq və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,3 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Ötən ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər istehsalı 0,6 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,9 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 38,5 faizi sənaye, 9,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,8 faizi tikinti, 5,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,7 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 19,5 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,6 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5840,7 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 31,5 milyard manatlıq sənaye məhsulu istehsal edilmiş, 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 0,3 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,4 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 65,0 faizi mədənçıxarma sektorunda, 29,2 faizi emal sektorunda, 4,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəlik neft hasilatı 4,9 faiz azalmış, əmtəlik qaz hasilatı isə 5,3 faiz artmışdır.

Emal sektorunda kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 74,4 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 53,5 faiz, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 48,0 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 35,7 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 32,0 faiz, mebel istehsalı 31,0 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 26,7 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 18,5 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 18,0 faiz, içkilərin istehsalı 14,9 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 13,9 faiz, geyim istehsalı 8,1 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 7,8 faiz, qida məhsullarının istehsalı 4,6 faiz, kağız və karton istehsalı 4,5 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 4,4 faiz, neft məhsullarının istehsalı 1,9 faiz artmış, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 6,7 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 13,9 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 16,2 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 20,8 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 27,5 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 48,0 faiz, sair sənaye məhsullarının istehsalı isə 61,2 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 1,9 faiz azalmış, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 6,2 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2024-cü il vəziyyətinə 917,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının yığılı davam edir. İyul ayının 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 1957,5 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,6 faiz az dənli və dənli paxlalı bitkilər, 859,2 min ton (3,4 faiz çox) tərəvəz, 358,1 min ton (17,0 faiz az) kartof, 174,6 min ton (8,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 127,8 min ton (14,4 faiz çox) bostan məhsulları, 10,7 min ton (2,0 dəfə çox) şəkər çuğundurdu,

572,4 ton (35,1 faiz az) tütün, 495,8 ton (9,2 faiz az) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında diri çəkiddə 290,3 min ton ət, 1134,1 min ton süd, 1189,1 milyon ədəd yumurta, 13,8 min ton yun, 239,5 ton barama istehsal olunmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə ət istehsalı 1,7 faiz, süd istehsalı 1,0 faiz, yumurta istehsalı 7,4 faiz artmış, yun istehsalı 1,6 faiz, barama istehsalı 32,8 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 0,3 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 2,1 faiz artmış, bitkiçilik məhsulları istehsalı isə 1,4 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında **əsas kapitala** 7984,8 milyon manat məbləğində, yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,4 faiz çox investisiya yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 4,5 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən investisiyaların həcmi isə 12,6 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş investisiyanın 4373,2 milyon manatı və ya 54,8 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 2747,3 milyon manatı (34,4 faizi) xidmət sahələrinə, 864,3 milyon manatı (10,8 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların 6452,0 milyon manatını və ya 80,8 faizini daxili investisiyalar təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların 5513,4 milyon manatı və ya 69,0 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 113,2 milyon ton **yük** və 967,4 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 4,0 faiz, sərnişin daşınması isə 8,2 faiz artmışdır. Yüklərin 57,9 faizi avtomobil, 30,1 faizi boru kəməri, 8,2 faizi dəmir yolu, 3,6 faizi dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 87,7 faizi avtomobil, 11,7 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1618,6 milyon manatlıq xidmətlərin 74,5 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,2 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 83,7 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 27251,2 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 5832,7 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 3,4 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 6,9 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 15036,4 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 12214,8 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2024-cü ilin yanvar-may aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 18225,4 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 10924,7 milyon dollarını və ya 59,9 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 7300,7 milyon dollarını (40,1 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 3624,0 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2023-cü ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 9,9 faiz, real ifadədə 7,6 faiz, o cümlədən idxal 7,8 faiz, ixrac isə 7,6 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2023-cü ilin yanvar-may aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 14,0 faiz, real ifadədə 22,5 faiz azalaraq 1260,9 milyon dollar təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 100,7 faiz, o cümlədən qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 99,4 faiz, qeyri-qida malları üzrə 101,2 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 102,4 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında muzzdu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,4 faiz artaraq 1003,3 manata çatmışdır.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,3 faiz artaraq 39,9 milyard manat olmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında **dövlət büdcəsinə** 18842,9 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 16052,1 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 2790,8 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2024-cü il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekviva-lentində 26498,3 milyon manat təşkil etmiş, onun 22194,3 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 1,8 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2024-cü il iyun ayının 1-nə 13678,7 milyon manat olmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,84 manata, 100 Türk lirəsinə – 5,37 manata, 100 Rusiya rubluna – 1,87 manata bərabər olmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında **əhalinin sayı** 16376 nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2024-cü il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10197146 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları, faktiki	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	59 520,4	104,3	100,5
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	38 798,0	106,9	103,1
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	5 840,7	103,8	99,9
Sənaye məhsulu, milyon manat	31 485,3	100,9	98,4
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	8 794,0	107,4	106,5
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	7 984,8	109,4	110,4
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	4 988,6	112,6	104,2
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	357,1	86,3	69,1
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	6 019,7	100,3	103,4
o cümlədən: bitkiçilik	2 881,0	98,6	103,0
heyvandarlıq	3 138,7	102,1	103,7
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	113,2	104,0	106,4
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	967,4	108,2	117,3
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 618,6	112,2	112,9
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	27 251,2	103,4	103,0
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	5 832,7	106,9	115,1
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	18 842,9	121,7	109,0
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	16 052,1	114,1	108,7
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	2 790,8	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	39 881,2	105,3	114,7
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	3 913,5	104,8	114,0

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2024-cü il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	13 678,7	110,3	117,1
Kredit qoyuluşları, 2024-cü il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	26 498,3	124,5	114,6
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	466,5	95,2	72,7
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	1003,3*	109,4**	111,1***
İstehlak qiymətlərinin indeksi¹⁾	x	100,7	112,7
Əhalinin sayı, 2024-cü il 01 iyun vəziyyətinə, min nəfər	10 197,1	100,5	100,6
Xarici ticarət dövriyyəsi²⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	18 225,4*	90,1**	94,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	92,4**	106,0***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	10 924,7*	81,6**	82,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	92,4**	104,3***
ondan qeyri neft-qaz ixracı			
faktiki qiymətlərlə	1 260,9*	86,0**	122,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	77,5**	118,4***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	7 300,7*	106,8**	133,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	92,2**	111,1***

Qeyd:

* 2024-cü ilin yanvar-may ayları.

** 2024-cü ilin yanvar-may ayları 2023-cü ilin yanvar-may aylarına nisbətən.

*** 2023-cü ilin yanvar-may ayları 2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən.

¹⁾ 2024-cü ilin iyun ayı üzrə **illik** (2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən) istehlak qiymətləri indeksi 101,1 faiz təşkil etmişdir.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə 59520,4 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,3 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 0,6 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,9 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 38,5 faizi sənaye, 9,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,8 faizi tikinti, 5,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,7 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 19,5 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,6 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5840,7 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-iyun		2024-cü ilin yanvar-iyun ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
	2024	2023 ^{*)}	
Ümumi Daxili Məhsul	59520,4	60413,0	104,3
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	3466,8	3400,6	100,2
Sənaye	22886,9	26360,3	100,9
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	18462,5	22260,9	100,0
emal sənayesi	3634,4	3332,9	107,4
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	654,8	638,2	98,1
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	135,2	128,3	106,2
Tikinti	3456,0	2858,9	118,4
Ticarət: nəqliyyat vasitələrinin təmiri	5748,2	5555,8	103,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4163,2	3628,6	115,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1403,4	1264,8	110,3
İnformasiya və rabitə	1034,1	917,6	112,2
Digər sahələr	11632,9	10806,4	103,5
Məhsula və idxala xalis vergilər	5728,9	5620,0	108,3

^{*)} 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

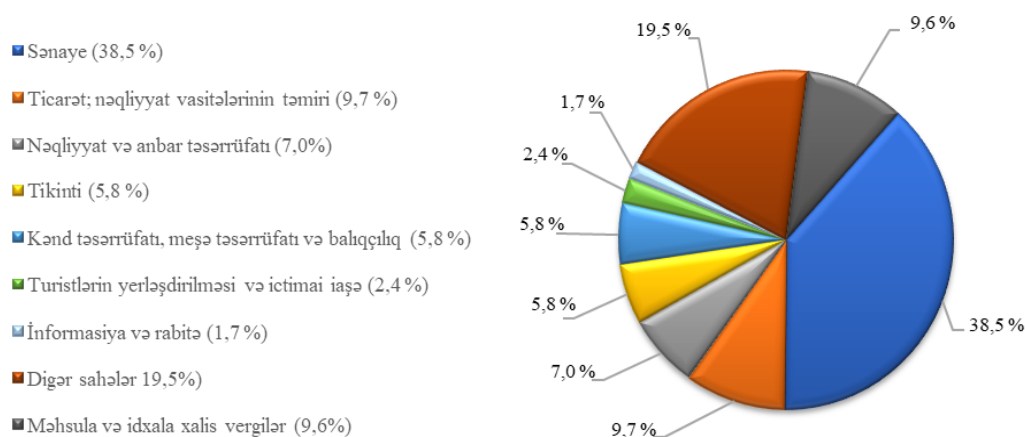
milyon manat

	Yanvar-iyun		2024-cü ilin yanvar-iyun ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
	2024	2023 ^{*)}	
Ümumi Daxili Məhsul	59520,4	60413,0	104,3
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	20722,4	24363,1	100,6
qeyri neft-qaz sektoru	38798,0	36049,9	106,9

^{*)} 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 31,5 milyard manatlıq sənaye məhsulu istehsal edilmiş, 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 0,3 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,4 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 65,0 faizi mədənçıxarma, 29,2 faizi emal, 4,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 81,6 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 89,7 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 10,3 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri, sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2023-cü il		
Yanvar	100,6	95,7
Fevral	90,0	97,2
Mart	93,0	96,8
Aprel	93,5	97,6
May	113,0	98,1
İyun	93,0	98,4
İyul	104,6	98,4
Avqust	103,0	99,3
Sentyabr	86,0	98,9
Oktyabr	99,9	98,4
Noyabr	116,3	99,0
Dekabr	110,0	98,9
2024-cü il		
Yanvar	101,1	98,5
Fevral	93,1	100,1
Mart	93,8	100,9
Aprel	90,5	100,6
May	113,2	100,4
İyun	96,6	100,9

REAL SEKTOR

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə aralıq istehlak məhsullarının istehsalı 12,7 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 8,8 faiz, enerji məhsullarının istehsalı 0,1 faiz artmış, istehsal vasitələrinin istehsalı 6,0 faiz, uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı isə 78,0 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	104,8	100,9
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	106,7	112,7
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	134,8	22,0
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	111,2	108,8
İstehsal vasitələrinin istehsalı	117,3	94,0
Enerji məhsullarının istehsalı	104,4	100,1

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2024-cü il vəziyyətinə 917,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 55,8 faizi Bakı, 12,5 faizi Sumqayıt, 3,0 faizi Gəncə, 2,3 faizi Şirvan şəhərlərinin, 1,5 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 94,9 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədəncixarma sənayesi

Mədəncixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 20,5 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,2 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədəncixarma sənayesi üzrə istehsalın həcmi

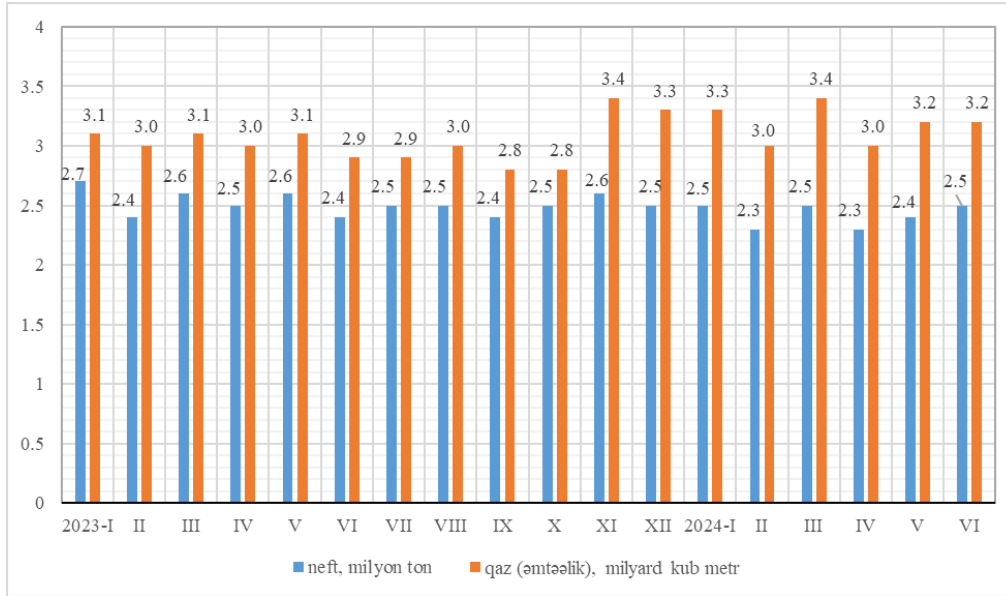
Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Mədəncixarma sənayesi	20468,6	100,2
Xam neft və təbii qaz hasilatı	18961,3	100,1
Metal filizlərinin hasilatı	120,8	81,9
Mədəncixarma sənayesinin digər sahələri	115,9	123,1
Mədəncixarma sənayesi sahəsinə xidmətlərin göstərilməsi	1270,6	109,0

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəlik neft hasilatı 14,4 milyon ton, əmtəlik təbii qaz hasilatı isə 19,1 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəlik neft hasilatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,9 faiz azalmış, əmtəlik qaz hasilatı isə 5,3 faiz artmışdır.

**Mədəncixarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	14450,7	95,1	264,1
ondan əmtəlik	14419,6	95,1	264,1
Təbii qaz, milyon kub metr	25079,6	103,4	-
ondan əmtəlik	19141,1	105,3	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis konsentratı, ton	100,8	5,4	14,7
Gümüş, kq	1720,1	93,4	679,1
Qızıl, kq	1003,7	102,9	247,7
Mədəncixarma sənayesinin digər məhsulları			
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	358,5	2,5 d.	-
Gips və anhidrit, min ton	258,5	105,3	55,6
Tikinti qumu, min ton	589,6	142,7	8,3
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	1907,1	181,0	112,0
Bentonit, min ton	82,4	121,2	101,3
Duz, ton	42414,1	122,5	34,6

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 9181,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 8

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2023-cü il		
Yanvar	95,9	98,6
Yanvar-fevral	102,0	106,6
Yanvar-mart	103,0	104,4
Yanvar-aprel	110,4	106,2
Yanvar-may	114,4	108,3
Yanvar-iyun	113,1	107,7
Yanvar-iyul	111,2	108,7
Yanvar-avqust	109,9	108,2

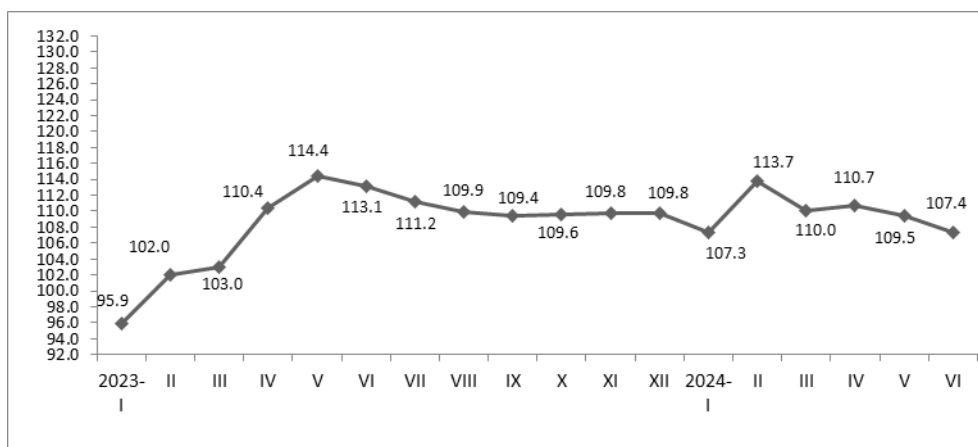
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
Yanvar-sentyabr	109,4	108,3
Yanvar-oktyabr	109,6	109,7
Yanvar-noyabr	109,8	110,6
Yanvar-dekabr	109,8	111,2
2024-cü il		
Yanvar	107,3	117,7
Yanvar-fevral	113,7	118,1
Yanvar-mart	110,0	112,9
Yanvar-aprel	110,7	114,0
Yanvar-may	109,5	111,0
Yanvar-iyun	107,4	110,9

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	9181,6	107,4
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	2409,5	104,6
içki istehsalı	380,4	114,9
tütün məmulatlarının istehsalı	344,4	118,0
toxuculuq sənayesi	154,0	86,1
geyim istehsalı	44,2	108,1
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	9,3	104,4
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	10,3	93,3
kağız və karton istehsalı	105,2	104,5
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	57,8	79,2
neft məhsullarının istehsalı	2459,4	101,9
kimya sənayesi	757,3	107,8
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	11,4	153,5
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	253,9	126,7
tikinti materiallarının istehsalı	642,7	135,7
metallurgiya sənayesi	480,2	132,0
hazır metal məmulatlarının istehsalı	176,5	113,9
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	17,5	174,4
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	89,6	118,5
maşın və avadanlıqların istehsalı	252,8	72,5
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	107,9	148,0
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	6,1	52,0
mebellərin istehsalı	148,0	131,0
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	38,6	38,8
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	224,6	83,8

REAL SEKTOR

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə tütün məmulatlarının istehsalında 18,0 faiz, içki istehsalında 14,9 faiz, qida məhsullarının istehsalında isə 4,6 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından tütün istehsalı 6,8 dəfə, viski, brendi istehsalı 2,6 dəfə, duru bitki yağlarının istehsalı 22,6 faiz, alkoqolsuz içkilərin istehsalı isə 12,7 faiz artmışdır.

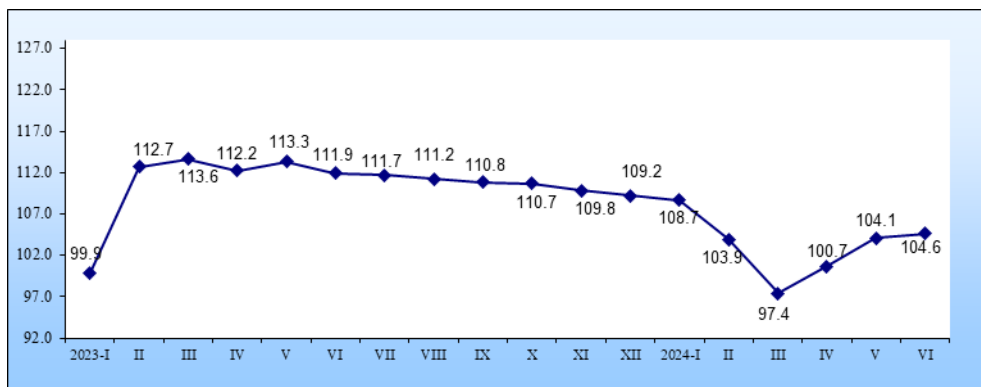
Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2023-cü il			
Yanvar	99,9	124,1	95,8
Yanvar-fevral	112,7	117,9	134,7
Yanvar-mart	113,6	125,1	106,6
Yanvar-aprel	112,2	118,1	109,8
Yanvar-may	113,3	127,4	108,4
Yanvar-iyun	111,9	126,5	107,0
Yanvar-iyul	111,7	126,0	110,0
Yanvar-avqust	111,2	126,7	106,0
Yanvar-sentyabr	110,8	125,7	104,6
Yanvar-oktyabr	110,7	127,2	103,8
Yanvar-noyabr	109,8	127,5	109,6
Yanvar-dekabr	109,2	123,0	112,8
2024-cü il			
Yanvar	108,7	106,3	128,3
Yanvar-fevral	103,9	128,9	99,4
Yanvra-mart	97,4	124,5	115,6
Yanvar-aprel	100,7	127,5	119,2
Yanvar-may	104,1	116,0	118,4
Yanvar-iyun	104,6	114,9	118,0

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 11

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	14839,6	109,9	54,2
Meyvə şirələri, min dkl	2198,1	99,3	604,8
Meyvə-tərəvəz konservləri, ton	78528,7	93,3	16322,5
Duru bitki yağları, ton	21264,3	122,6	4950,6
Mərqarin, ton	25787,0	102,6	7603,4
Qaymaq, xama, ton	5121,3	120,5	-
Kərə yağı, ton	13872,7	102,7	49,2
Pendir və kəsmik, ton	27229,4	102,5	16,8
Unlu qənnadı məmulatları, ton	35240,3	100,8	246,8
Makaron məmulatları, ton	3061,3	117,8	-
Şəkər, qənd, min ton	119,1	79,9	5,0
Şəkərli qənnadı məmulatları, ton	4007,3	57,7	38,9

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Çay, ton	5885,7	106,8	95,8
Qida duzu, min ton	41,6	123,4	2,2
İçki məhsulları			
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	23786,0	112,7	212,1
Şirinləşdirilməmiş sular, min dkl	14093,5	125,9	1381,6
Viski, brendi, min dkl	311,4	2,6 d.	62,6
Üzüm şərabı, min dkl	528,0	90,0	694,3
Araq, min dkl	678,4	107,0	189,1
Pivə, min dkl	2510,2	100,5	307,5
Tütün məmulatları			
Siqaret və siqarlar, milyon ədəd	7736,8	109,1	914,6
Tütün, ton	2360,0	6,8 d.	441,6

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 207,5 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə geyim istehsalında 8,1 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 4,4 faiz artım, toxuculuq sənayesində isə 13,9 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	117,5	125,4	2,9 d.
Yanvar-fevral	125,6	117,3	3,7 d.
Yanvar-mart	128,0	98,9	108,2
Yanvar-aprel	140,5	76,8	103,5
Yanvar-may	149,9	71,6	99,6
Yanvar-iyun	148,7	67,1	83,5
Yanvar-iyul	143,0	76,6	80,9
Yanvar-avqust	123,5	86,4	93,3
Yanvar-sentyabr	119,4	83,4	93,4
Yanvar-oktyabr	111,4	87,7	91,2
Yanvar-noyabr	112,7	86,7	88,6
Yanvar-dekabr	108,8	84,8	98,0
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	118,0	127,5	2,1 d.
Yanvar-fevral	106,7	137,1	2,2 d.
Yanvar-mart	109,0	121,1	137,3
Yanvar-aprel	91,4	119,1	125,2
Yanvar-may	88,9	121,3	112,0
Yanvar-iyun	86,1	108,1	104,4

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların,
ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq məhlıçı, ton	35420,9	83,6	29472,0
Pambıq ipliyi, ton	7222,0	96,8	4008,8
Pambıq parçalar, min kv.m	12852,8	106,3	360,3
Pambıq yataq ağları, min ədəd	19,1	2,4 d.	6,7
Xalça və xalça məmulatları, min kv.m	1,7	94,4	5,7
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	276,5	151,5	36,4
İstehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	1134,3	179,6	51,7
Alt geyim, min ədəd	277,3	85,3	68,4
Sair geyim, min ədəd	2361,0	74,9	1553,0
Corab məmulatları, min cüt	1775,2	105,4	293,4
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Emal edilmiş dəri, min kv.m	1,9	11,4	140,0
Ayaqqabı, min cüt	291,0	117,9	26,0

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2459,4 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,9 faiz artmışdır. Neft məhsullarının istehsalında ağ neft istehsalı 10,2 faiz, neft bitumu istehsalı 3,3 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 2,1 faiz artmış, mazut istehsalı isə 75,0 faiz azalmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	715,3	102,1	26,0
Ağ neft, min ton	312,2	110,2	46,0
Qazoyllar (dizel yanacağı), min ton	1157,8	100,3	98,7
Mazut, min ton	1,0	25,0	1,0
Sürtkü yağları, min ton	32,8	104,8	6,5
Maye qazlar, min ton	93,7	76,7	1,9
Neft koksu; neft bitumu və neft məhsullarının digər qrupları, min ton	548,5	103,3	50,6
ondan:			
neft bitumu, min ton	115,0	103,3	7,2
neft koksu, min ton	111,1	88,5	37,8

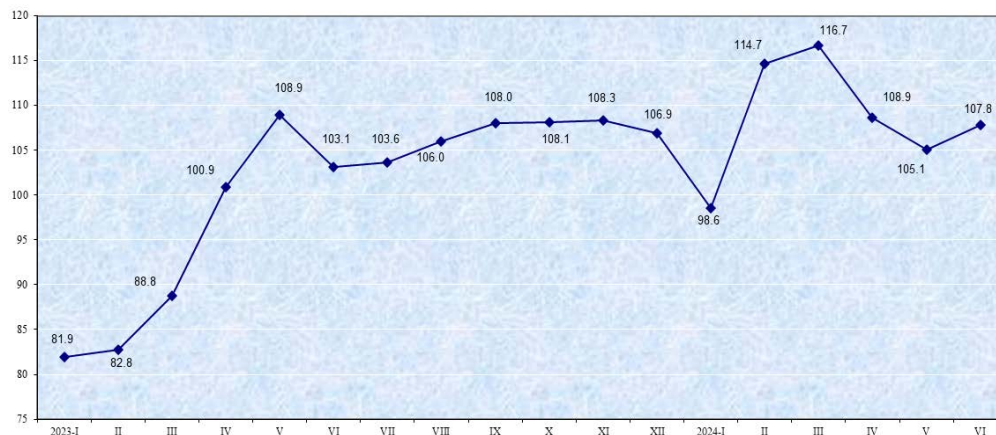
Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 1022,6 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əczaçılıq məhsullarının istehsalı 53,5 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 26,7 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı isə 7,8 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi məhsullarından karbamid istehsalı 2,0 dəfə, metanol istehsalı 16,6 faiz, azot istehsalı 1,4 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarından polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar istehsalı 3,5 dəfə, məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr istehsalı 67,6 faiz, polietilendən kisə və çantalar istehsalı 49,4 faiz, plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar istehsalı isə 16,0 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	81,9	54,5	97,4
Yanvar-fevral	82,8	159,4	123,9
Yanvar-mart	88,8	168,8	116,9
Yanvar-aprel	100,9	95,6	112,2
Yanvar-may	108,9	83,6	116,5
Yanvar-iyun	103,1	72,7	116,0
Yanvar-iyul	103,6	86,1	119,5
Yanvar-avqust	106,0	102,8	120,9
Yanvar-sentyabr	108,0	102,9	117,6
Yanvar-oktyabr	108,1	104,6	119,8
Yanvar-noyabr	108,3	101,1	120,4
Yanvar-dekabr	106,9	90,9	118,5
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	98,6	2,8 d.	141,0
Yanvar-fevral	114,7	151,0	128,4
Yanvar-mart	116,7	100,9	126,2
Yanvar-aprel	108,6	106,4	130,5
Yanvar-may	105,1	129,6	125,7
Yanvar-iyun	107,8	153,5	126,7

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Təsirsiz qazlar, min kub metr	21337,1	85,3	47,5
ondan:			
azot, min kub metr	12020,0	101,4	44,0
Lak-boya məmulatları, ton	15831,6	96,4	474,3
Qeyri-üzvi kimyəvi maddələr, min ton	16100,0	106,6	5330,0
ondan:			
yod, ton	98,3	98,4	7,9
Üzvi kimyəvi maddələr, min ton	464,0	98,2	26,0
ondan:			
etilen, min ton	75,1	83,6	0,8

REAL SEKTOR

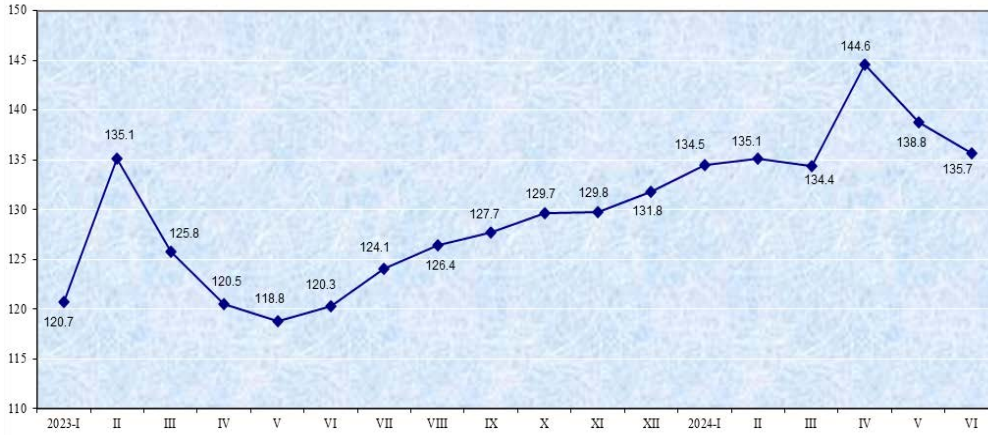
...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
propen (propilen), min ton	69,6	86,8	0,5
metanol (metil spirti), min ton	250,3	116,6	19,1
Etil spirti, min dkl	35,9	122,9	25,7
Gübrə və azot birləşmələri, min ton	304,6	2.0 d.	35,9
ondan:			
karbamid, min ton	304,6	2,0 d.	35,8
İlkin formada plastik kütlə, min ton	141,7	84,1	26,5
ondan:			
polietilen, min ton	70,6	80,1	14,6
Yapışqan və yapışdırıcı maddələr, min ton	49,8	96,5	3,6
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Dərmanlar, min manat	6102,2	131,7	1400,5
Tibbi maskalar, milyon ədəd	1,3	144,4	5,9
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Plastmas çubuqlar, millər və profillər, ton	3474,3	89,2	3,0
Sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqlar, ton	18388,6	114,3	2297,1
Polietiləndən kisə və çantalar, ton	10392,6	149,4	477,0
Plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar, min ədəd	84391,6	116,0	18319,3
Polietiləndən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar, ton	2184,2	3,5 d.	227,0
Döşəmə, divar və tavan üçün plastik kütlədən rulon və ya plitka şəklində örtük, min kv. metr	141,5	118,5	-
Digər plastmasdan tikinti məmulatları, ton	830,3	67,0	849,6
Məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr, ton	1516,4	167,6	30,2

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsalın ümumi dəyəri 642,7 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 35,7 faiz artmışdır. Dövr ərzində sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatların istehsalı 3,1 dəfə, asfalt istehsalı 44,9 faiz, beton istehsalı 32,2 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 24,9 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 16,8 faiz, sement istehsalı isə 13,3 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti şüşəsi, min kv. metr	5013,7	111,5	1480,6
Tikinti kərpicləri, min kub metr	302,3	111,6	2,2
Sement klinkerləri, min ton	1924,4	105,6	181,7
Sement, min ton	1996,9	113,3	85,2
Əhəng, min ton	16,0	53,7	5,4
Gips məmulatları, min ton	61,2	109,3	10,3
ondan:			
tikinti gipsi, min ton	45,6	124,9	1,8
Sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatlar, min ton	77,2	3,1 d.	18,1
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	16,0	116,8	-
Beton, min ton	2340,3	132,2	-
Asfalt, min ton	40,0	144,9	0,1

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 656,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında 32,0 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 13,9 faiz artım müşahidə olunmuşdur. 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında metallurgiya sənayesi üzrə mis məftilin istehsalı 3,6 dəfə, alüminium məmulatlarının istehsalı 64,9 faiz, armatur istehsalı 31,9 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə metaldan sair məmulatların istehsalı isə 1,9 faiz artmışdır.

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2023-cü il		
Yanvar	62,3	75,5
Yanvar-fevral	64,6	95,8
Yanvar-mart	55,8	98,7
Yanvar-aprel	58,6	93,8
Yanvar-may	62,1	109,7
Yanvar-iyun	66,3	121,5
Yanvar-iyul	68,9	119,1
Yanvar-avqust	69,3	117,0
Yanvar-sentyabr	71,1	113,7
Yanvar-oktyabr	74,6	123,0
Yanvar-noyabr	77,8	119,2
Yanvar-dekabr	81,1	130,1
2024-cü il		
Yanvar	148,7	118,3
Yanvar-fevral	175,9	97,6
Yanvar-mart	149,7	99,9
Yanvar-aprel	155,0	112,6
Yanvar-may	136,5	110,2
Yanvar-iyun	132,0	113,9

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	185,2	130,9	24,8
Armatür, min ton	195,0	131,9	13,2
Polad borular, min ton	53,6	37,7	0,8
Emal edilməmiş qurğuşun, alüminium, sink, nikel və s., min ton	13,5	73,4	5,3
Alüminium məmulatları, ton	29992,4	164,9	2668,4
Mis məftil, ton	255,8	3,6 d.	-
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Metaldan konstruksiyalar, ton	10193,4	87,9	11981,6
İzolyasiyası olmayan çoxnaqilli məftil, trosalar və oxşar məmulatlar, ton	4117,1	92,6	-
Metaldan sair məmulatlar, ton	12043,3	101,9	61,7

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 107,1 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 74,4 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 18,5 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə noutbukların istehsalı 2,7 dəfə, güc transformatorlarının istehsalı isə 68,0 faiz artmışdır.

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
<u>2023-cü il</u>		
Yanvar	144,6	130,9
Yanvar-fevral	104,9	125,8
Yanvar-mart	135,7	108,7
Yanvar-aprel	2,6 d.	101,5
Yanvar-may	2,1 d.	102,4
Yanvar-iyun	188,9	106,4
Yanvar-iyul	2,0 d.	99,8
Yanvar-avqust	180,4	99,3
Yanvar-sentyabr	160,2	103,1
Yanvar-oktyabr	165,0	107,8
Yanvar-noyabr	174,3	110,3
Yanvar-dekabr	88,1	116,2
<u>2024-cü il</u>		
Yanvar	167,9	124,9
Yanvar-fevral	116,2	118,3
Yanvar-mart	107,9	116,8
Yanvar-aprel	131,3	117,7
Yanvar-may	137,5	122,2
Yanvar-iyun	174,4	118,5

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı			
Noutbuklar, ədəd	903	2,7 d.	-
Stolüstü kompüterlər, ədəd	844	28,6	-
Ölçmə cihazları, min ədəd	239,3	156,8	12,7
Elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Güc transformatorları, ədəd	504	168,0	-
Elektrik tənzimləyici cihazlar, ədəd	2053	46,2	-
Digər elektrik naqilləri, ton	4927,6	107,9	1105,3
Məişət soyuducuları və dondurucuları, ədəd	233	40,3	73

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 366,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 48,0 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 27,5 faiz azalmış, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı isə 48,0 faiz artmışdır. 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 2032 ədəd və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 288 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə traktorların istehsalı 15,4 faiz azalmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	180,3	107,9	76,5
Yanvar-fevral	110,4	2,1 d.	77,0
Yanvar-mart	125,4	2,1 d.	99,6
Yanvar-aprel	123,5	169,2	72,7
Yanvar-may	109,0	132,9	69,4
Yanvar-iyun	110,9	134,9	81,2
Yanvar-iyul	120,0	138,7	83,0
Yanvar-avqust	114,9	152,1	82,3
Yanvar-sentyabr	121,1	131,2	78,9
Yanvar-oktyabr	130,2	133,9	83,8
Yanvar-noyabr	137,4	152,1	90,1
Yanvar-dekabr	177,7	148,1	95,9
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	100,0	154,1	33,5
Yanvar-fevral	84,8	130,7	49,6
Yanvar-mart	80,5	99,6	54,9
Yanvar-aprel	83,2	122,5	72,7
Yanvar-may	80,5	131,3	81,6
Yanvar-iyun	72,5	148,0	52,0

Maşın və avadanlıqların, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların istehsalı			
Nasoslar, ədəd	2628	83,1	502
ondan:			
ştanqlı quyu nasosları, ədəd	2594	86,7	440
Kran, qapaq və klapanlar, ton	130,8	106,5	81,5
ondan:			
fontan armaturu, ton	18,0	47,2	-
Traktorlar, ədəd	308	84,6	10
Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı			
Minik avtomobilləri, ədəd	2032	116,5	516
Yük avtomobilləri, ədəd	276	168,3	65

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorları

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 1551,6 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 283,5 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1551,6	98,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	283,5	106,2

Cədvəl 25

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, mln. kVt.s	12670,0*	97,1
ondan əmtəəlik	12247,0	97,1
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	10436,7	89,4
ondan: tullantıların yandırılmasından alınan elektrik enerjisi	118,2	107,8
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1563,7	179,0
külək elektrik stansiyalarının istehsalı	29,9	94,9
günəş elektrik stansiyalarının istehsalı	216,7	6,8 d.
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, mln. kub metr	270,5	107,1

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyalar

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 7984,8 milyon manat və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,4 faiz çox investisiya yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 4,5 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən investisiyaların həcmi isə 12,6 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 4373,2 milyon manatı və ya 54,8 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 2747,3 milyon manatı (34,4 faizi) xidmət sahələrinin, 864,3 milyon manatı (10,8 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 56,5 faizi dövlət, 43,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 69,0 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş investisiyanın dəyəri ümumi sərmayənin 80,8 faizini təşkil etmişdir.

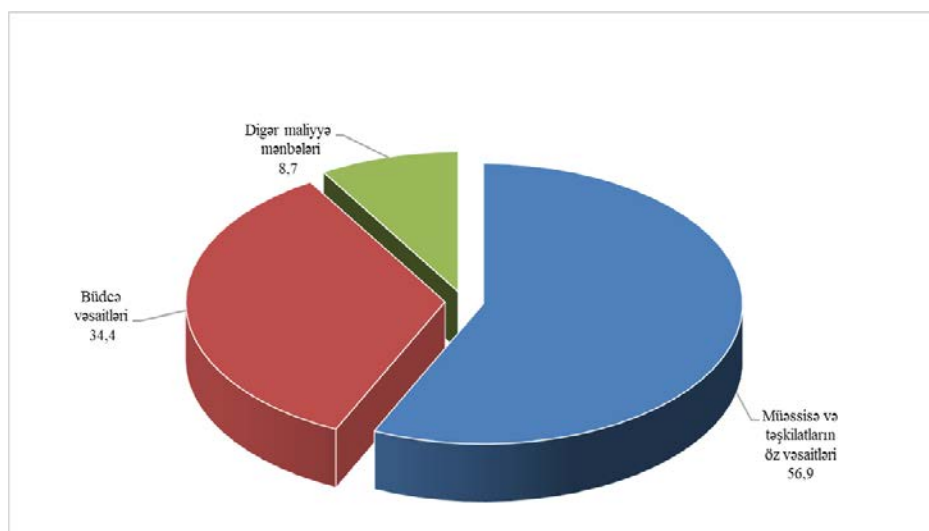
Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyalarda müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri 4546,4 milyon manat, büdcə vəsaitləri 2744,9 milyon manat, digər maliyyə mənbələri isə 693,5 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	7984,8	109,4	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	4546,4	128,1	56,9
Büdcə vəsaitləri	2744,9	111,4	34,4
Digər maliyyə mənbələri	693,5	x	8,7

Qrafik 7

**Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əsas kapitalla yönəldilmiş ümumi investisiyanın 42,0 faizi sənaye, 25,8 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 21,8 faizi tikinti, 2,8 faizi informasiya və rabitə, 1,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işə, 1,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 0,9 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, hər biri 0,6 faiz olmaqla

REAL SEKTOR

ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, təhsil, dövlət idarəetməsi və müdafiə, 0,3 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, hər biri 0,1 faiz olmaqla istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 27

İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların dəyəri

İqtisadiyyatın sahələri	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	7984,8	109,4	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	141,0	50,5	1,8
Sənaye	3353,4	102,2	42,0
o cümlədən:			
Mədəncixarma sənayesi	2327,0	86,8	29,1
Emal sənayesi	786,0	2,2 d.	9,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	196,8	120,6	2,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	43,6	57,1	0,6
Tikinti	1743,2	138,4	21,8
ondan mənzil tikintisi	864,3	2,1 d.	10,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	47,6	65,4	0,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2060,1	110,0	25,8
o cümlədən:			
nəqliyyat	2059,3	110,0	25,8
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,8	57,0	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	119,4	2,7 d.	1,5

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	...sonu		
	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
İnformasiya və rabitə	219,7	111,5	2,8
ondan rabitə	198,1	103,4	2,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	81,0	90,7	1,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2,0	2,8 d.	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9,8	154,6	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	68,1	6,5 d.	0,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	47,5	54,7	0,6
Təhsil	48,5	123,5	0,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	27,8	70,5	0,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	4,1	80,2	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	11,6	90,4	0,1

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında neft-qaz sektoruna 2996,2 milyon manatlıq investisiya yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 4988,6 milyon manatlıq investisiyanın 357,1 milyon manatı (ümumi sərmayənin 4,5 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında Bakı şəhərində Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hospital kompleksi, “Crescent Mall” ticarət mərkəzi, Gəncə şəhərində Gəncə İdman Sarayı, Abşeron rayonunda Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi, Cəbrayıl rayonunda “Xudafərin” və “Qız Qalası” hidroqovşaqları, Füzuli rayonunda Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzi, Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda tunel, Laçın rayonunda “Zabux” və “Qarıqışlaq” Kiçik Su Elektrik stansiyaları, Lənkəran rayonunda Lənkəran regional “Asan xidmət” mərkəzi, Qəbələ rayonunda 110/35/10 kV-luq “Hacıalılı”

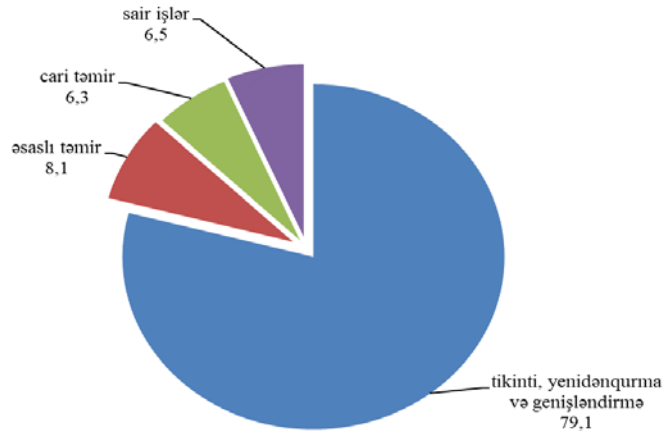
elektrik yarımstansiyası, Regional Təlim Mərkəzi, Qəbələ Rayon Mərkəzi Xəstəxanası, Böyük Pirəli-Kiçik Pirəli-Xırxatala-Cığatelli-Həmzəli avtomobil yolu, Şuşa rayonunda yaşayış kompleksi, Zəngilan rayonunda “Ağal” hoteli, “Zəngilan” və “Şayıflı” Su Elektrik stansiyaları, Zəngilan məscidi, və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş investisiyanın 1453,0 milyon manatı (94,8 faizi) Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, İsveçrə, Rusiya, Norveç, İran, Hindistan, BƏƏ və Fransa sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 79,1 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 8,1 faizini əsaslı təmir, 6,3 faizini cari təmir, 6,5 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 87,2 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

**2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında
əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

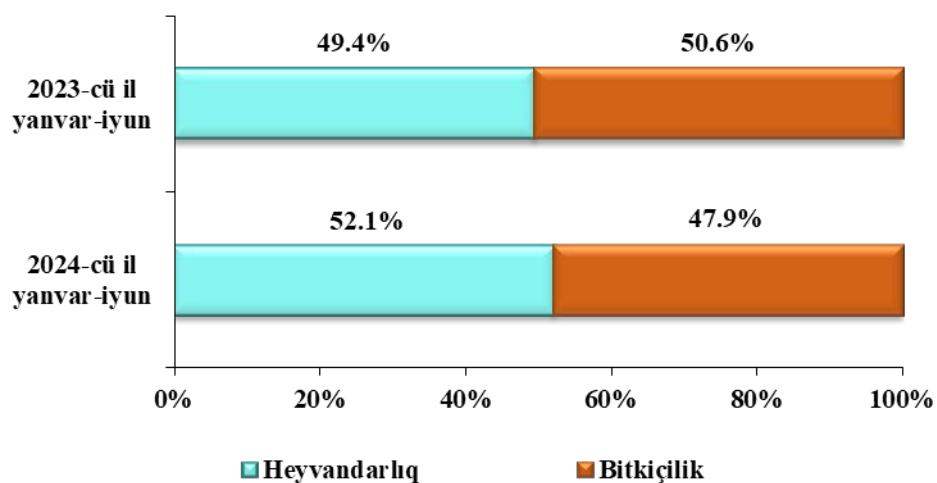
	2024-cü ilin yanvar- iyun aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar, milyon manat	7984,8	109,4
ondan:		
tikinti-quraşdırma işlərinə	5513,4	107,0
ümumi yekundan:		
məhsul istehsalı sahələrinə	4373,2	99,1
xidmət sahələrinə	2747,3	110,9
yaşayış evlərinin tikintisinə	864,3	2,1 d.
ümumi yekundan:		
neft-qaz sektoruna	2996,2	104,5
qeyri neft-qaz sektoruna	4988,6	112,6
ondan:		
qeyri neft-qaz emal sənayesi	108,4	74,1
ümumi yekundan:		
xarici mənbələrdən yönəldilmiş investisiyalar	1532,8	77,4
o cümlədən		
neft-qaz sektoru	1305,8	79,2
qeyri neft-qaz sektoru	227,0	68,7
daxili mənbələrdən yönəldilmiş investisiyalar	6452,0	121,3
o cümlədən		
neft-qaz sektoru	1690,4	138,7
qeyri neft-qaz sektoru	4761,6	116,1

Kənd təsərrüfatı

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 6019,7 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 3138,7 milyon manatı heyvandarlıq, 2881,0 milyon manatı bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

REAL SEKTOR

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 0,3 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 2,1 faiz artmış, bitkiçilik məhsulları istehsalı isə 1,4 faiz azalmışdır.

Cədvəl 29

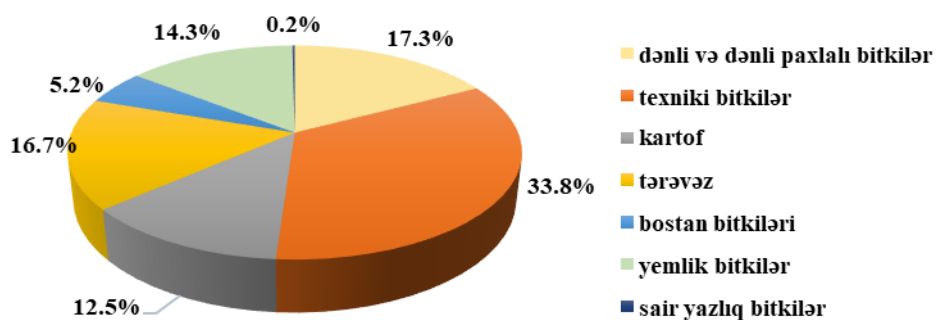
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	103,3	103,4	102,0
Yanvar-fevral	103,3	103,4	101,9
Yanvar-mart	103,4	103,5	101,3
Yanvar-aprel	103,5	103,5	103,2
Yanvar-may	105,2	103,5	110,9
Yanvar-iyun	103,4	103,7	103,0
Yanvar-iyul	103,3	103,4	103,2
Yanvar-avqust	103,3	103,4	103,2
Yanvar-sentyabr	103,0	103,5	102,5
Yanvar-oktyabr	103,0	103,3	102,7
Yanvar-noyabr	103,1	103,3	102,8
Yanvar-dekabr	103,0	103,2	102,7
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	101,2	101,2	100,8
Yanvar-fevral	99,9	99,7	103,8
Yanvar-mart	101,1	101,0	102,9
Yanvar-aprel	101,6	101,5	102,7
Yanvar-may	103,1	101,7	107,4
Yanvar-iyun	100,3	102,1	98,6

Bitkiçilik. Ölkədə yaz-tarla işləri başa çatmışdır. 2024-cü il iyul ayının 1-nə kimi 375,0 min hektar sahədə yazlıq bitkilər, o cümlədən 64,9 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (ondan 29,2 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 46,8 min hektar sahədə kartof, 62,5 min hektar sahədə tərəvəz, 19,4 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 103,1 min hektar sahədə pambıq, 14,2 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 6,8 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 2,6 min hektar sahədə tütün, 49,7 min hektar sahədə çoxillik otlar, 4,1 min hektar sahədə birillik otlar və 0,9 min hektar sahədə sair yazlıq bitkilər əkilmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Yazlıq bitkilərin əkini

hektar

	Yanvar-iyun		2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
	2024	2023	
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	374 970,1	350 047,0	107,1
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	34 111,7	31 781,6	107,3
onlardan:			
buğda	968,2	3 697,7	26,2
vələmir	5 294,6*	4 991,4	106,1
çəltik	4 448,8	3 171,9	140,3
Qarğıdalı	30 784,5	30 085,9	102,3
ondan dən üçün	29 174,8	29 054,1	100,4
Kartof	46 752,1	49 475,5	94,5
Tərəvəz	62 466,6	61 229,0	102,0
Bostan bitkiləri	19 352,0	17 239,0	112,3
Pambıq	103 118,0	94 247,0	109,4
Dən üçün günəbaxan	14 184,3	10 468,5	135,5
Tütün	2 649,0	2 887,7	91,7
Şəkər çuğunduru	6 826,8	4 534,8	150,5
Birillik otlar	4 116,2	1 245,7	3,3 dəfə
Çoxillik otlar	49 712,1	45 614,8	109,0
Yemlik kökümeyvənilər	2,1	12,0	17,5
Sair yazlıq bitkilər	894,7	1 225,5	73,0

*məlumat dəqiqləşdirilmişdir.

2024-cü il iyul ayının 1-nə kimi tarlalardan qarğıdalı da daxil olmaqla 1957,5 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,6 faiz az dənli və dənli paxlalı bitkilər, 859,2 min ton (3,4 faiz çox) tərəvəz, 358,1 min ton (17,0 faiz az) kartof, 174,6 min ton (8,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 127,8 min ton (14,4 faiz çox) bostan məhsulları, 10,7 min ton (2,0 dəfə çox) şəkər çuğunduru, 572,4 ton (35,1 faiz az) tütün, 495,8 ton (9,2 faiz az) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2024-cü il iyul ayının 1-nə ölkədə ümumi sahəsi 1,6 min hektar olan 3027 vahid istixana fəaliyyət göstərmişdir. Yanvar-iyun aylarında yetişdirilən əsas məhsullardan olan pomidor istehsalı 171,2 min ton, xiyar istehsalı 7,3 min ton olmuşdur.

Heyvandarlıq. 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 290,3 min ton ət, 1134,1 min ton süd, 1189,1 milyon ədəd yumurta, 13,8 min ton yun, 239,5 ton barama istehsal olunmuş, 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 1,7 faiz, süd istehsalı 1,0 faiz, yumurta istehsalı 7,4 faiz artmış, yun istehsalı 1,6 faiz, barama istehsalı 32,8 faiz azalmışdır.

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
<u>2023-cü il</u>				
Yanvar	45,6	160,7	182,1	-
Yanvar-fevral	90,4	322,3	355,6	-
Yanvar-mart	138,3	501,4	543,5	-
Yanvar-aprel	187,3	697,6	726,5	2,1
Yanvar-may	226,9	909,5	918,6	11,7
Yanvar-iyun	285,4	1 122,9	1 107,4	14,0
Yanvar-iyul	327,0	1 305,8	1 305,1	14,4
Yanvar-avqust	375,4	1 482,0	1 481,2	14,8
Yanvar-sentyabr	424,5	1 682,9	1 662,7	15,1
Yanvar-oktyabr	485,4	1 864,5	1 832,5	15,1
Yanvar-noyabr	538,2	2 062,2	2 001,2	15,1
Yanvar-dekabr	647,7	2 284,0	2 188,2	15,1
<u>2024-cü il</u>				
Yanvar	46,3	160,7	188,3	-
Yanvar-fevral	89,1	324,5	367,8	-
Yanvar-mart	139,2	504,5	571,7	-
Yanvar-aprel	190,1	701,9	764,3	1,9
Yanvar-may	230,8	915,1	983,5	11,4
Yanvar-iyun	290,3	1 134,1	1 189,1	13,8

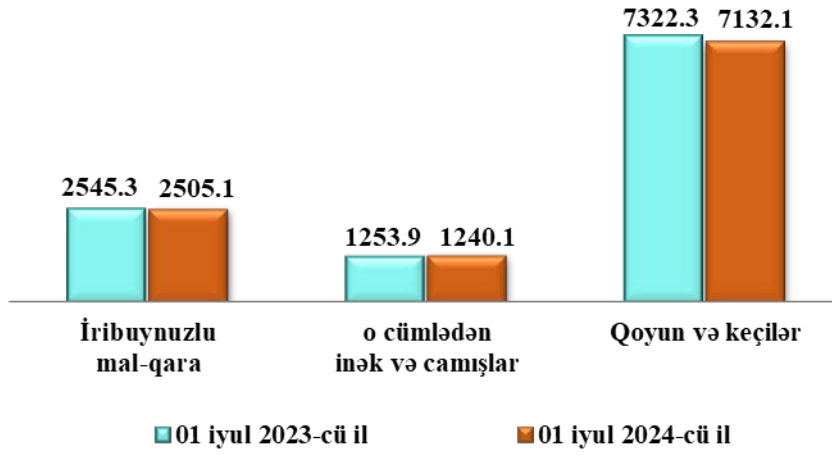
2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 7132,1 min baş qoyun və keçi, 2505,1 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1240,1 min baş inək və camış, 3905 baş donuz mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 49,5 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-iyun aylarında quşçuluq müəssisələrində diri çəkiddə 45,0 min ton (keçən ilin yanvar-iyun aylarında 40,3 min ton) quş əti və 584,2 milyon ədəd (keçən ilin yanvar-iyun aylarında 510,4 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə bu müəssisələr üzrə cəmi quşların sayı 11563,3 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 127 ədəd yumurta alınmışdır.

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4
2023			
Yanvar	2 618,1	1 288,8	7 751,7
Aprel	2 551,8	1 253,2	7 360,8
İyul	2 545,3	1 253,9	7 322,3
Oktyabr	2 533,2	1 251,5	7 223,2
2024			
Yanvar	2 507,7	1 235,1	7 060,6
Aprel	2 512,8	1 238,8	7 206,0
İyul	2 505,1	1 240,1	7 132,1

**Mal-qaranın sayı,
iyulun 1-i vəziyyətinə, min baş**

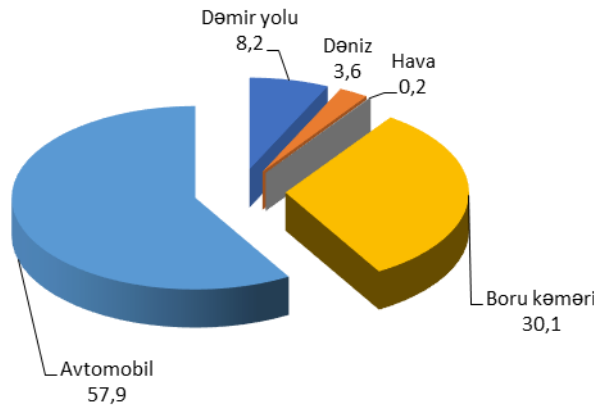
Nəqliyyat

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 4,0 faiz və 8,2 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 113,2 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,6 faizi dəniz, 8,2 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 57,9 faizi avtomobil nəqliyyatı, 30,1 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 12

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 5,5 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 78,0 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında nəqliyyatçılar 967,4 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,7 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 9,3 milyon ton yük, 3849,8 min sərnişin daşınmış, 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 1,4 faiz, sərnişin daşınmasında isə 19,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 373 vaqon yüklənmiş, 426 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 17,3 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,9 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,7 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında daşınmış yüklərin həcmi 4125,7 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,6 faiz azalmışdır. Yüklərin 48,7 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

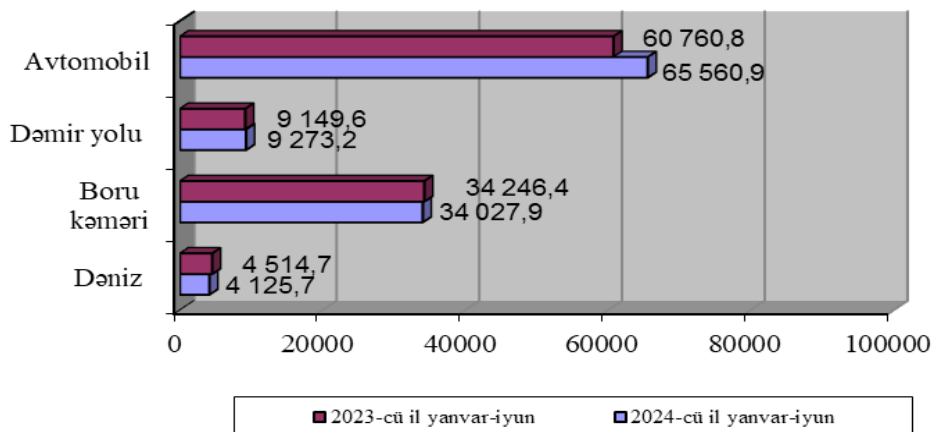
Dəniz limanları tərəfindən 6852,1 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 5487,9 min tonunu və ya 80,1 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2024-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 303,8 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 27,6 faiz artaraq 13,4 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 13

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 65,6 milyon ton yük, 848,6 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 7,9 faiz və 8,6 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 95,3 faizi avtobus, 4,7 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 11,1 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 10,0 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 4,1 faiz artaraq 113,2 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 1784,3 min və ya 44,7 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 16,6 faiz artaraq 197,5 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 19238,6 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 75,2 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 14468,7 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə nəql edilmiş neftin 81,4 faizini və ya 11773,9 min tonunu Azərbaycanda hasil edilən neft, 18,6 faizini və ya 2694,8 min tonunu isə Türkmənistan və Qazaxıstandan daxil olan neft təşkil etmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 20540,7 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 55,6 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 11418,9 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında nəqliyyat dəhlizlərində daşınmış yüklərin həcmi 13648,4 min ton olmuşdur. Yüklərin 6227,4 min tonu və ya 45,6 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 4245,2 min tonu və ya 31,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 3175,8 min tonu və ya 23,3 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhlizlər vasitəsilə daşınmış yüklərin 59,5 faizini və ya 8124,3 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	113 185,2	108 840,9	104,0
o cümlədən:			
Dəmir yolu	9 273,2	9 149,6	101,4
Dəniz	4 125,7	4 514,7	91,4
Hava	197,5	169,4	116,6
Boru kəməri	34 027,9	34 246,4	99,4
neft kəməri	19 238,6	19 649,7	97,9
qaz kəməri	14 789,3	14 596,7	101,3
Avtomobil	65 560,9	60 760,8	107,9

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	47 301,6	47 091,0	100,4
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 558,1	3 456,2	102,9
Dəniz	2 125,5	2 060,5	103,2
Hava	1 667,5	1 412,0	118,1
Boru kəməri	32 564,3	33 514,1	97,2
neft kəməri	26 030,8	27 012,5	96,4
qaz kəməri	6 533,5	6 501,6	100,5
Avtomobil	7 386,2	6 648,2	111,1

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	967 427,6	894 363,9	108,2
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 849,8	3 230,5	119,2
Dəniz	13,4	10,5	127,6
Hava	1 784,3	1 233,4	144,7
Metro	113 195,2	108 776,5	104,1
Avtomobil	848 584,9	781 113,0	108,6
avtobus	808 522,4	743 810,9	108,7
taksi	40 062,5	37 302,1	107,4

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	18 150,8	15 661,0	115,9
o cümlədən:			
Dəmir yolu	171,6	151,6	113,2
Dəniz	6,1	5,0	122,0
Hava	3 570,8	2 342,4	152,4
Metro	1 336,0	1 283,9	104,1
Avtomobil	13 066,3	11 878,1	110,0
avtobus	12 257,7	11 123,1	110,2
taksi	808,6	755,0	107,1

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 12,2 faiz artaraq 1618,6 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 74,5 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 36,2 faizi və ya 585,7 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 34,1 milyard manat olmaqla 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,1 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2023-cü ilin birinci yarısı ilə müqayisədə 3,9 faiz artaraq 32,8 milyard manata bərabər olmuş, onun 45,2 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 37

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	34 113,9	104,1
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 327,5	108,5
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	32 786,4	103,9
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	14 815,0	100,8

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 557,9 manat və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 22,4 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 27251,2 milyon manatlıq, o cümlədən 15036,4 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 12214,8 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,4 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 1,9 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 5,2 faiz artmışdır.

Cədvəl 38

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturu

	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	27 251,2	100,0	103,4
o cümlədən: ərzaq məhsulları	13 776,8	50,6	102,1
içkilər və tütün məmulatları	1 259,6	4,6	100,3
qeyri-ərzaq malları	12 214,8	44,8	105,2

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 445,7 manat və ya 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 13,2 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 245,9 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 199,8 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

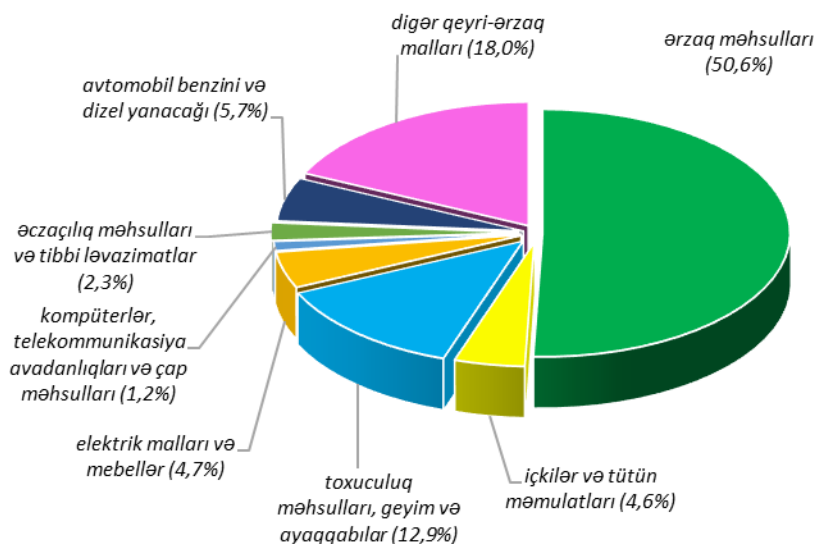
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2023-cü il			
Yanvar	102,9	102,2	103,6
Yanvar-fevral	102,8	102,2	103,5
Yanvar-mart	103,0	102,1	104,1
Yanvar-aprel	102,9	102,1	104,0
Yanvar-may	102,9	102,0	104,1
Yanvar-iyun	103,0	102,1	104,2
Yanvar-iyul	103,1	102,0	104,3
Yanvar-avqust	103,2	102,1	104,5
Yanvar-sentyabr	103,3	102,0	104,8
Yanvar-oktyabr	103,4	102,2	104,9
Yanvar-noyabr	103,6	102,4	105,1
Yanvar-dekabr	103,7	102,5	105,2
2024-cü il			
Yanvar	103,4	102,1	105,0
Yanvar-fevral	103,5	102,1	105,2
Yanvar-mart	103,1	101,8	104,9
Yanvar-aprel	103,3	101,9	105,1
Yanvar-may	103,3	101,8	105,2
Yanvar-iyun	103,4	101,9	105,2

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
mal qrupları üzrə strukturu**

	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	27 251,2	103,4
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	15 036,4	101,9
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	3 500,5	105,4
elektrik malları və mebellər	1 291,5	104,9
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	331,9	126,1
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	621,2	99,4
avtomobil benzini və dizel yanacağı	1 557,8	105,9
digər qeyri-ərzaq malları	4 911,9	104,5

2024-cü ilin birinci yarısında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 55,2 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 12,9 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,7 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 4,7 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,3 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,2 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 18,0 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu

2024-cü ilin birinci yarısında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin 0,24 faizi informasiya sistemlərindən (internet, ekstranet və s.) istifadə edilməklə malların alqı-satqısı üzrə həyata keçirilən fəaliyyət sayəsində formalaşmışdır. 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə elektron ticarət dövriyyəsi real ifadədə 9,8 faiz artaraq 65,5 milyon manat təşkil etmişdir.

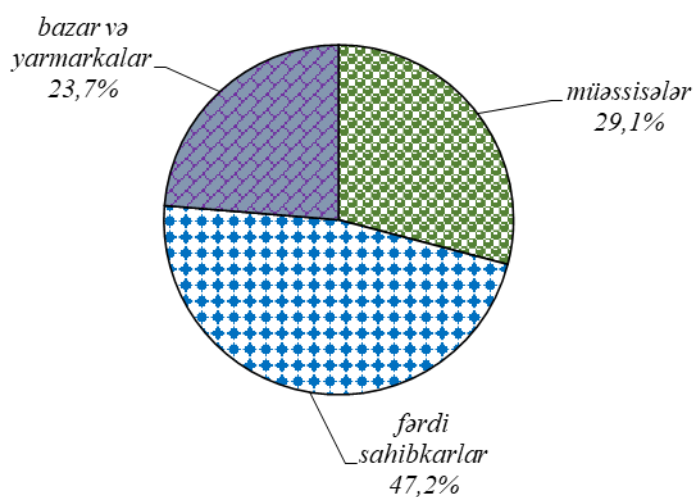

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	27 251,2	103,4
o cümlədən:		
müəssisələr üzrə	7 922,2	110,4
fərdi sahibkarlar üzrə	12 863,6	100,1
bazar və yarmarkalar üzrə	6 465,4	102,1

Qrafik 15

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2023-cü il		2024-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	4298,0	102,9	4493,8	103,4
Fevral	3918,7	102,7	4061,2	103,2
Mart	4791,8	103,3	4919,2	102,8
I rüb	13008,5	103,0	13474,2	103,1
Aprel	3399,4	102,2	3495,7	103,5
May	4361,6	103,0	4495,3	103,4
İyun	5543,1	104,0	5786,0	103,8
II rüb	13304,1	102,8	13777,0	104,0
Yanvar-iyun	26312,6	103,0	27251,2	103,4
İyul	4771,9	103,7		
Avqust	4638,7	103,9		
Sentyabr	5164,9	105,0		
III rüb	14575,5	104,2		
Yanvar-sentyabr	40888,1	103,3		
Oktyabr	5285,1	105,0		
Noyabr	5105,3	106,1		
Dekabr	7719,2	107,6		
IV rüb	18109,6	106,4		
İllik	58997,7	103,7		

**Mal qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il				
Yanvar	2399,8	102,2	1898,2	103,6
Fevral	2219,3	102,1	1699,4	103,3
Mart	2811,2	102,1	1980,6	105,1
I rüb	7430,3	102,1	5578,2	104,1
Aprel	2028,4	101,5	1371,0	103,2
May	2497,3	101,7	1864,3	104,7
İyun	2886,9	103,2	2656,2	104,8
II rüb	7412,6	102,0	5891,5	104,3
Yanvar - iyun	14842,9	102,1	11469,7	104,2
İyul	2684,4	102,3	2087,5	105,4
Avqust	2646,6	102,7	1992,1	105,5
Sentyabr	2777,9	102,7	2387,0	107,8
III rüb	8108,9	102,5	6466,6	106,3
Yanvar - sentyabr	22951,8	102,0	17936,3	104,8
Oktyabr	2882,1	104,1	2403,0	106,0
Noyabr	2839,1	105,3	2266,2	107,1
Dekabr	4340,4	107,0	3378,8	108,4
IV rüb	10061,6	105,5	8048,0	107,2
Yanvar - dekabr	33013,4	102,5	25984,3	105,2
2024-cü il				
Yanvar	2467,3	102,1	2026,5	105,0
Fevral	2259,1	102,1	1802,1	104,6
Mart	2817,2	101,3	2102,0	105,0
I rüb	7543,6	101,8	5930,6	104,9
Aprel	2031,0	102,0	1464,7	105,9
May	2504,2	101,7	1991,1	105,7
İyun	2957,6	102,2	2828,4	105,4
II rüb	7492,8	102,1	6284,2	105,7
Yanvar - iyun	15036,4	101,9	12214,8	105,2

İctimai iaşə xidmətləri

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 7,8 faiz artaraq 1030,0 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 44

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında, min manat	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	1 029 981,6	107,8
o cümlədən: dövlət	9 645,6	110,3
qeyri-dövlət	1 020 336,0	107,7
ondan: fiziki şəxslər	499 440,7	106,7

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 51,1 faizi hüquqi şəxslərin, 48,9 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 8,8 faiz artaraq 520,9 milyon manat olmuşdur.

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2023-cü il		2024-cü il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	130 563,3	122,1	146 854,0	109,7
Fevral	124 930,1	121,9	148 044,0	116,0
Mart	159 272,8	122,0	157 185,1	96,8
I rüb	414 766,2	121,9	452 083,1	106,7
Aprel	154 468,9	130,9	162 398,0	103,8
May	174 062,0	131,6	187 329,4	106,2
İyun	195 536,8	116,0	228 171,1	114,5
II rüb	524 067,7	124,9	577 898,5	108,6
Yanvar-iyun	938 833,9	123,5	1 029 981,6	107,8
İyul	189 749,7	118,1		
Avqust	186 101,4	119,1		
Sentyabr	169 597,8	117,4		
III rüb	545 448,9	118,3		
Yanvar-sentyabr	1 484 282,8	121,2		
Oktyabr	166 773,9	107,4		
Noyabr	168 461,5	100,3		
Dekabr	221 998,7	104,1		
IV rüb	557 234,1	103,8		
İllik	2 041 516,9	115,2		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 6,9 faiz artaraq 5832,7 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 4380,7 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərini 75,1 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	5 832,7	106,9
o cümlədən: dövlət	1 244,4	109,5
qeyri-dövlət	4 588,3	106,2
ondan: fiziki şəxslər	1 452,0	106,1

Cari ilin yanvar-iyun aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 572,4 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 47,0 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2023-cü il			
Yanvar	108,5	110,2	103,4
Yanvar-fevral	111,1	112,3	107,4
Yanvar-mart	111,6	113,0	107,5
Yanvar-aprel	111,9	113,4	107,4
Yanvar-may	113,8	114,9	110,5
Yanvar-iyun	115,1	115,3	114,4
Yanvar-iyul	115,2	114,5	117,1
Yanvar-avqust	115,2	114,4	117,8
Yanvar-sentyabr	115,3	114,5	117,9
Yanvar-oktyabr	115,3	114,7	117,1
Yanvar-noyabr	114,6	114,1	116,0
Yanvar-dekabr	114,0	113,9	114,2
2024-cü il			
Yanvar	104,9	103,3	109,9
Yanvar-fevral	105,3	104,8	106,9
Yanvar-mart	105,8	105,3	107,3
Yanvar-aprel	106,3	106,5	105,8
Yanvar-may	106,3	106,9	104,7
Yanvar-iyun	106,9	107,2	106,1

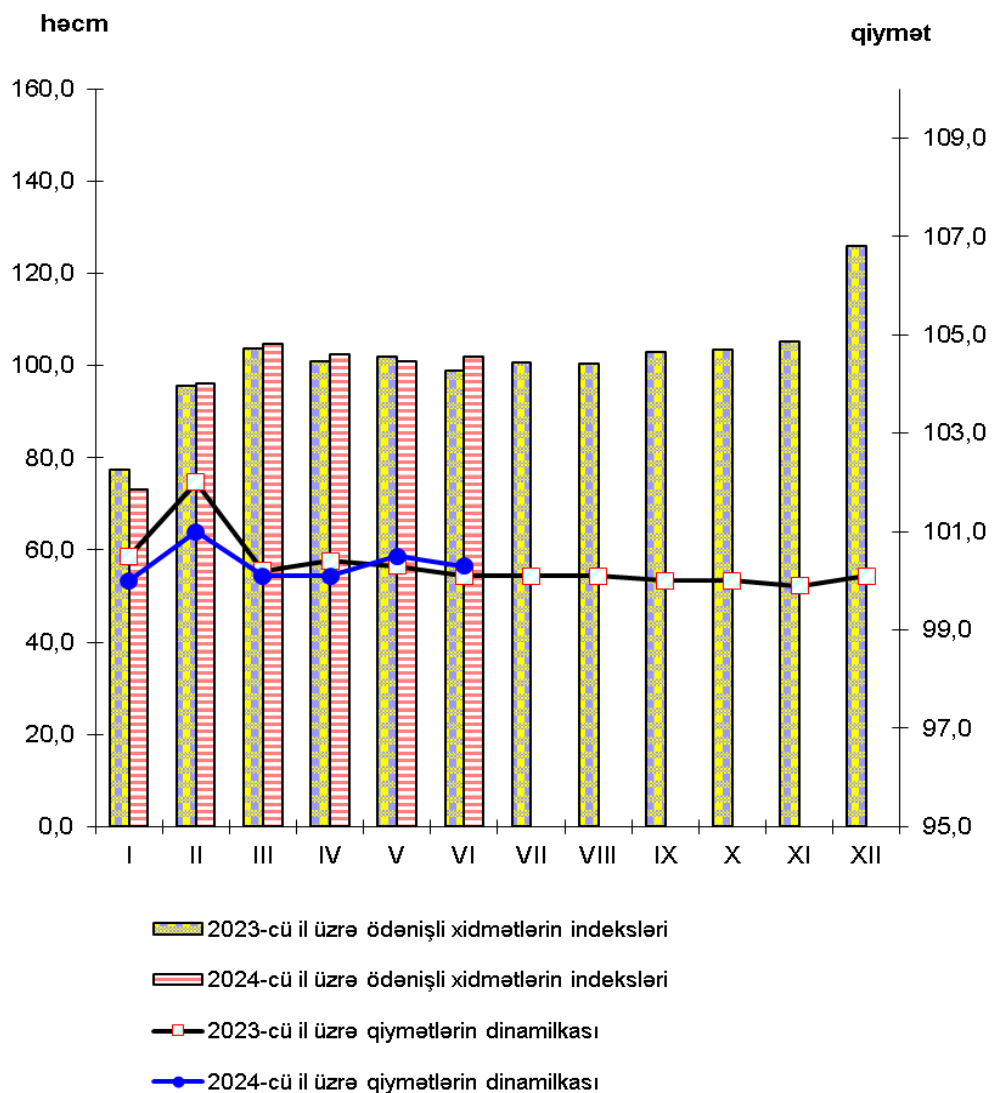
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2023-cü il		2024-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	873,8	108,5	946,1	104,9
Fevral	851,1	114,0	919,1	105,6
Mart	883,2	112,6	962,2	106,6
I rüb	2 608,1	111,6	2 827,4	105,8
Aprəl	895,9	112,8	986,4	108,0
May	916,6	121,6	998,9	106,6
İyun	907,5	122,0	1020,0	109,8
II rüb	2 720,0	118,7	3 005,3	108,1
Yanvar-iyun	5 328,1	115,1	5 832,7	106,9
İyul	914,5	115,7		
Avqust	919,4	115,5		
Sentyabr	945,9	115,8		
III rüb	2 779,8	115,7		
Yanvar-sentyabr	8 107,9	115,3		
Oktyabr	979,2	115,6		
Noyabr	1 028,4	110,5		
Dekabr	1 296,1	111,2		
IV rüb	3 303,7	112,0		
İllik	11 411,6	114,0		

Qrafik 16

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Qiymət indeksləri

Cədvəl 49

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	99,9	101,1	100,7
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,2	109,8	104,5
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	101,3	111,8	104,9
qeyri neft-qaz sənayesi	101,1	101,8	101,0
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	96,8	102,7	102,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,2	96,1	98,0
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,6	100,6
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3	100,4
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	101,4*	115,8**	115,8***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	97,5*	98,6**	88,3***
o cümlədən:			
qeyri neft-qaz məhsulları	101,1*	110,7**	111,0***

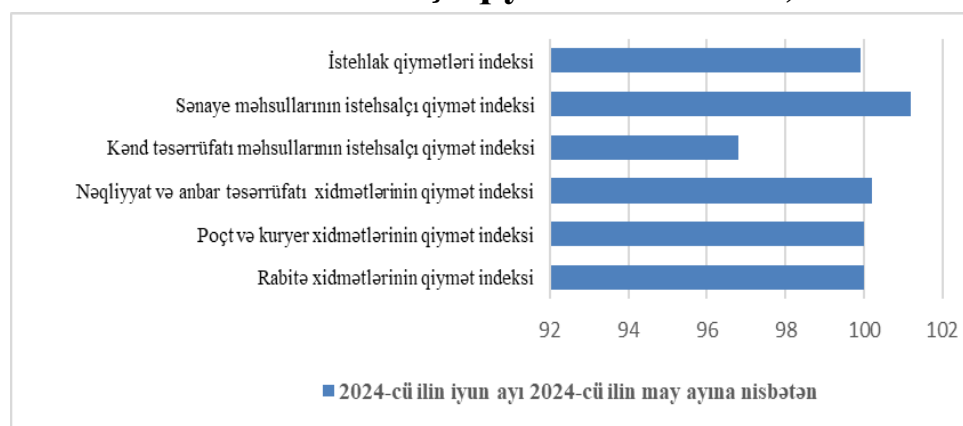
*2024-cü ilin may ayı 2024-cü ilin aprel ayına nisbətən

**2024-cü ilin may ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən

***2024-cü ilin yanvar-may ayları 2023-cü ilin yanvar-may aylarına nisbətən

Qrafik 17

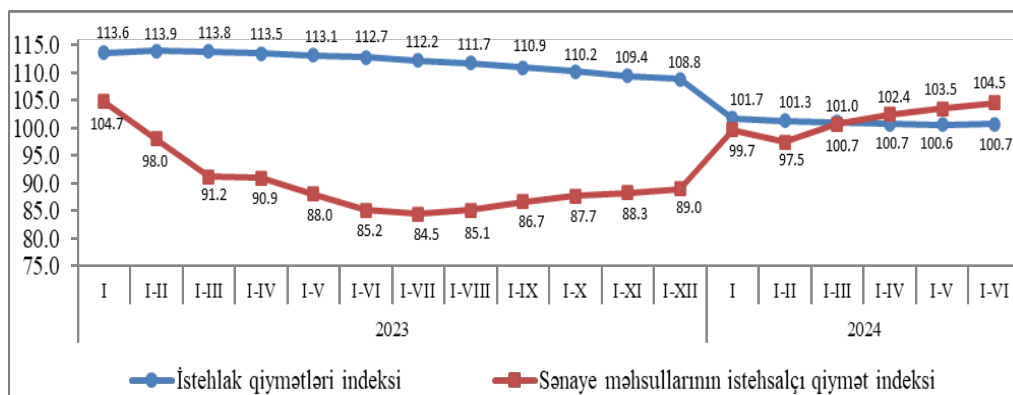
İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 18

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi

(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2024-cü ilin iyun ayında istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 99,9 faiz, 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 100,7 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Yanvar	101,0	113,6	113,6	101,2	117,5	117,5
Fevral	101,5	114,1	113,9	101,8	117,1	117,3
Mart	100,7	113,6	113,8	101,3	116,8	117,1
I rüb	103,2	-	113,8	104,4	-	117,1
Aprel	100,3	112,8	113,5	100,3	115,1	116,6
May	99,6	111,5	113,1	98,9	112,7	115,8
İyun	99,1	110,6	112,7	97,9	111,5	115,1
II rüb	100,7	-	111,6	100,2	-	113,1

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
İyul	99,3	109,4	112,2	98,5	109,7	114,3
Avqust	99,6	108,0	111,7	99,1	107,4	113,4
Sentyabr	100,3	105,1	110,9	100,6	104,5	112,4
III rüb	98,5	-	107,5	96,3	-	107,2
Oktyabr	100,4	103,9	110,2	100,8	103,1	111,4
Noyabr	99,8	102,6	109,4	99,6	101,5	110,4
Dekabr	100,5	102,1	108,8	101,0	100,8	109,6
IV rüb	100,5	-	102,9	101,0	-	101,8
2024-cü il						
Yanvar	100,5	101,7	101,7	101,1	100,7	100,7
Fevral	100,6	100,8	101,3	100,7	99,7	100,2
Mart	100,2	100,4	101,0	100,4	98,9	99,7
I rüb	101,3	-	101,0	102,3	-	99,7
Aprel	99,9	100,0	100,7	99,6	98,2	99,3
May	99,9	100,3	100,6	99,3	98,6	99,2
İyun	99,9	101,1	100,7	99,6	100,2	99,4
II rüb	100,2	-	100,4	99,5	-	99,0

	Qeyri-qida məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Yanvar	101,1	112,2	112,2	100,5	109,7	109,7
Fevral	100,4	112,2	112,2	102,0	111,4	110,6
Mart	100,3	111,6	112,0	100,2	110,8	110,6
I rüb	102,2	-	112,0	102,3	-	110,6
Aprel	100,3	111,3	111,8	100,4	110,7	110,7
May	100,1	110,7	111,6	100,3	110,5	110,6
İyun	100,1	110,3	111,4	100,1	109,8	110,5
II rüb	100,8	-	110,8	101,3	-	110,3
İyul	100,0	108,8	111,0	100,1	109,6	110,4
Avqust	100,0	108,3	110,6	100,1	108,9	110,2
Sentyabr	100,1	105,9	110,1	100,0	105,4	109,6
III rüb	100,2	-	107,6	100,3	-	107,9

REAL SEKTOR

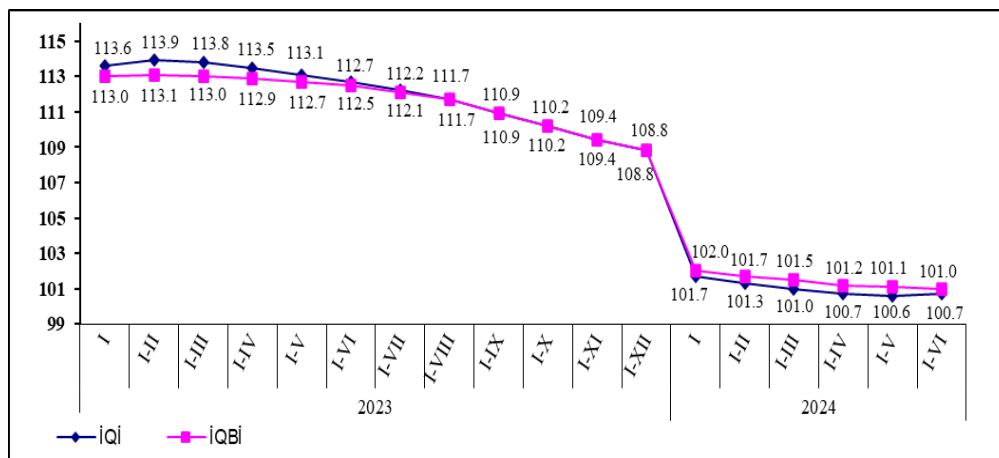
...sonu

	Qeyri-qida məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,1	104,7	109,5	100,0	104,5	109,1
Noyabr	100,0	103,1	108,9	99,9	104,0	108,6
Dekabr	100,0	102,7	108,4	100,1	103,7	108,2
IV rüb	100,2	-	103,5	100,1	-	104,0
2024-cü il						
Yanvar	100,1	101,7	101,7	100,0	103,2	103,2
Fevral	100,1	101,4	101,6	101,0	102,3	102,7
Mart	100,0	101,1	101,4	100,1	102,2	102,5
I rüb	100,2	-	101,4	100,8	-	102,5
Aprel	100,1	100,9	101,3	100,1	102,0	102,4
May	100,2	101,0	101,2	100,5	102,2	102,4
İyun	100,1	101,0	101,2	100,3	102,4	102,4
II rüb	100,3	-	100,9	101,0	-	102,2

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2024-cü ilin iyun ayında may ayı ilə müqayisədə 100,4 faiz, əvvəlki ilin iyun ayı ilə müqayisədə 100,8 faiz, 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 19

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2024-cü ilin iyun ayında qida məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 99,6 faiz, 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 99,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

Qida məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,4	96,8	95,7	114,9
Ət və ət məhsulları	100,5	100,9	102,7	115,5
Balıq və balıq məhsulları	99,7	99,1	100,0	108,9
Süd və süd məhsulları, yumurta	103,9	95,8	97,6	111,6
Kərə və bitki yağları	99,7	95,8	94,2	108,6

REAL SEKTOR

...ardı

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023- cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Meyvələr	102,5	113,6	108,1	111,5
Tərəvəzlər	90,8	96,9	91,1	130,5
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,1	99,7	100,1	113,1
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,1	101,2	101,5	116,6
Çay, qəhvə, kakao	99,7	100,2	100,2	115,9
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,3	103,9	103,2	110,6
Araq, brendi (konyak)	100,2	102,9	101,7	103,6
Tütün məmulatları	100,0	108,1	109,9	104,6

2024-cü ilin iyun ayında qeyri-qida məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 100,1 faiz, 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 101,2 faiz təşkil etmişdir.

Qeyri-qida məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,4	101,8	102,1	113,9
Geyim	100,2	101,4	101,4	109,0
Ayaqqabı	100,2	101,8	101,7	109,0
İnşaat materialları	100,1	100,2	99,7	105,9
Mebel və ev əşyaları	99,9	101,7	102,7	112,2
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,5	102,4	102,0	112,2
Məişət cihazları	99,7	100,4	101,2	107,8
Kiçik elektrik cihazları	100,0	100,1	100,7	108,1
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,0	101,4	101,9	109,7
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	99,9	99,7	100,2	114,1
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	117,8
Müalicə ləvazimatları və cihazları	99,9	100,8	101,0	107,7
Minik avtomobilləri	99,8	100,7	101,1	102,5
Velosipedlər	100,3	99,8	100,1	109,0
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,4	100,7	100,9	109,4
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	100,0	100,0	109,0
Telefon aparatları	100,1	93,6	94,4	102,3
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,0	100,2	97,8	103,1
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,0	99,2	98,9	102,9
Oyuncaqlar	100,0	101,8	102,4	111,3

REAL SEKTOR

...ardı

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,5	101,2	101,5	115,1
Kitablar	99,9	104,5	104,8	110,4
Qəzetlər və digər dövrü nəşrlər	100,0	120,0	120,1	101,8
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	99,8	97,3	98,3	120,5
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	99,5	102,4	103,0	110,7
Zərgərlik məmulatları	100,5	104,8	104,1	111,3
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,1	100,0	101,3	111,2

2024-cü ilin iyun ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 100,3 faiz, 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 102,4 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,4	103,0	102,9	114,6
Ayaqqabıların təmiri	101,6	103,4	102,0	116,1
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,7	106,1	105,9	116,6
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,4	102,9	102,9	110,3
Məişət cihazlarının təmiri	100,6	102,6	102,9	115,7
Ev və məişət xidmətləri	100,9	101,0	101,6	112,4
Tibbi xidmətlər	100,2	101,3	101,4	104,7
Stomatoloji xidmətlər	100,1	102,9	103,2	112,3
Xəstəxana xidmətləri	100,0	101,7	103,2	104,1
Avtomobillərin təmiri	100,2	102,0	102,2	112,0
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,4	101,1

REAL SEKTOR

...ardı

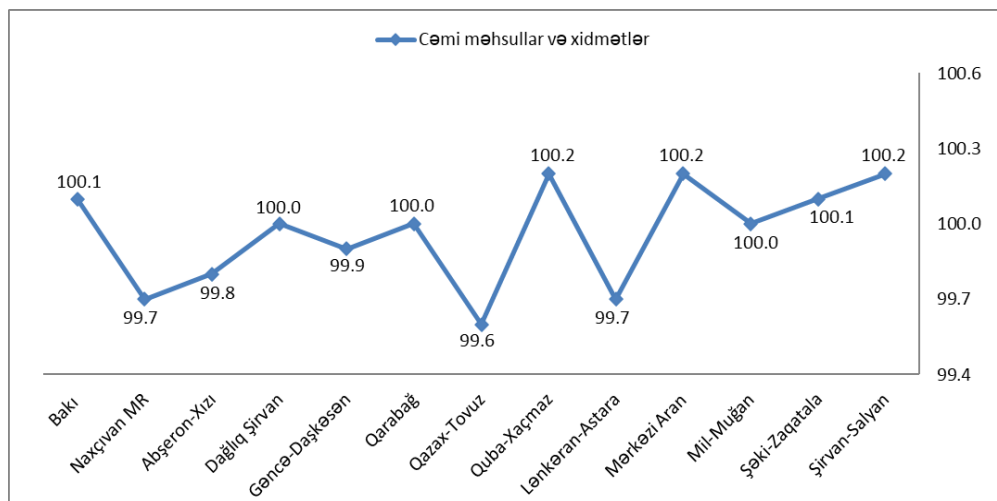
	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	104,3	127,8
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,1	100,5	103,1	115,4
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	113,7	92,9	84,6	123,2
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	113,4	109,2	102,1
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,0	101,5	101,2	112,8
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	101,0	101,0	101,1
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,8	101,9	101,8	116,8
Mehmanxana xidməti	100,4	100,8	100,9	108,7
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,5	103,0	103,1	113,3
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2024-cü ilin iyun ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-qida məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,1	99,7	100,3	100,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	99,7	99,0	100,3	100,0
Abşeron-Xızı	99,8	99,3	100,1	100,0
Dağlıq Şirvan	100,0	99,9	100,1	100,0
Gəncə-Daşkəsən	99,9	99,3	100,0	100,6
Qarabağ	100,0	99,7	100,0	100,5
Qazax-Tovuz	99,6	99,1	99,9	100,1
Quba-Xaçmaz	100,2	100,1	100,4	100,0
Lənkəran-Astara	99,7	99,0	100,0	100,4
Mərkəzi Aran	100,2	99,8	100,3	100,7
Mil-Muğan	100,0	99,5	100,6	100,0
Şəki-Zaqatala	100,1	100,2	100,0	100,0
Şərqi Zəngəzur	...	...	...	...
Şirvan-Salyan	100,2	100,5	100,1	100,0

Qrafik 20

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

REAL SEKTOR

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2024-cü ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 101,2 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 101,4 faiz, emal sənayesi üzrə 100,7 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymət indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 101,3 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 101,1 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 55

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,2	109,8	104,5
neft-qaz sənayesi	101,3	111,8	104,9
qeyri neft-qaz sənayesi	101,1	101,8	101,0
mədənçıxarma sənayesi	101,4	111,3	104,6
emal sənayesi	100,7	104,6	102,0
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2024-cü ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 96,8 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 93,6 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 100,1 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 101,6 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 56

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayna nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	96,8	102,7	102,5
bitkiçilik məhsulları	93,6	100,7	98,5
heyvandarlıq məhsulları	100,1	104,5	106,1
Meşə təsərrüfatı məhsulları	101,6	107,5	106,2
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	99,9	99,7

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, kuryer, rabitə, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər, bununla əlaqədar fəaliyyət və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2024-cü ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə qiymət indeksi 100,2 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 98,7 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə 109,9 faiz, anbar təsərrüfatı və yardımçı nəqliyyat xidmətləri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

REAL SEKTOR

2024-cü ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə reklam xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri 101,0 faiz, rabitə, poçt, kuryer, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər və bununla əlaqədar fəaliyyət xidmətləri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 57

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, kuryer, rabitə, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər, bununla əlaqədar fəaliyyət və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri

	2024-cü ilin iyun ayı 2024-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,2	96,1	98,0
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	98,7	94,6	98,1
sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	109,9	96,9	90,3
yardımçı nəqliyyat xidməti	100,0	100,1	100,1
anbar təsərrüfatı xidməti	100,0	107,4	103,7
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,6	100,6
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3	100,4
Proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər və bununla əlaqədar fəaliyyət xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,2	99,5
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	101,0	103,3	101,9

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2024-cü ilin may ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 115,8 faiz, 2024-cü ilin yanvar-may aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 115,8 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin iyun ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 392,41 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2024-cü ilin may ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 97,5 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 98,6 faiz, 2024-cü ilin yanvar-may aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 88,3 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan qeyri neft-qaz məhsullarının qiymət indeksi 2024-cü ilin may ayında əvvəlki ayla müqayisədə 101,1 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 110,7 faiz, 2024-cü ilin yanvar-may aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 111,0 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2024-cü ilin II rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi əvvəlki rüblə müqayisədə 102,2 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 103,3 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 102,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 58

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2024-cü ilin II rübü 2024-cü ilin I rübünə nisbətən, faizlə	2024-cü ilin II rübü 2023-cü ilin II rübünə nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	102,2	109,2	108,6
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	103,3	110,3	108,9
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	102,2	109,2	108,6

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2024-cü il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 24,5 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 26498,3 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 22194,3 milyon manatı və ya 83,8 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 94,9 faizi banklar, 5,1 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

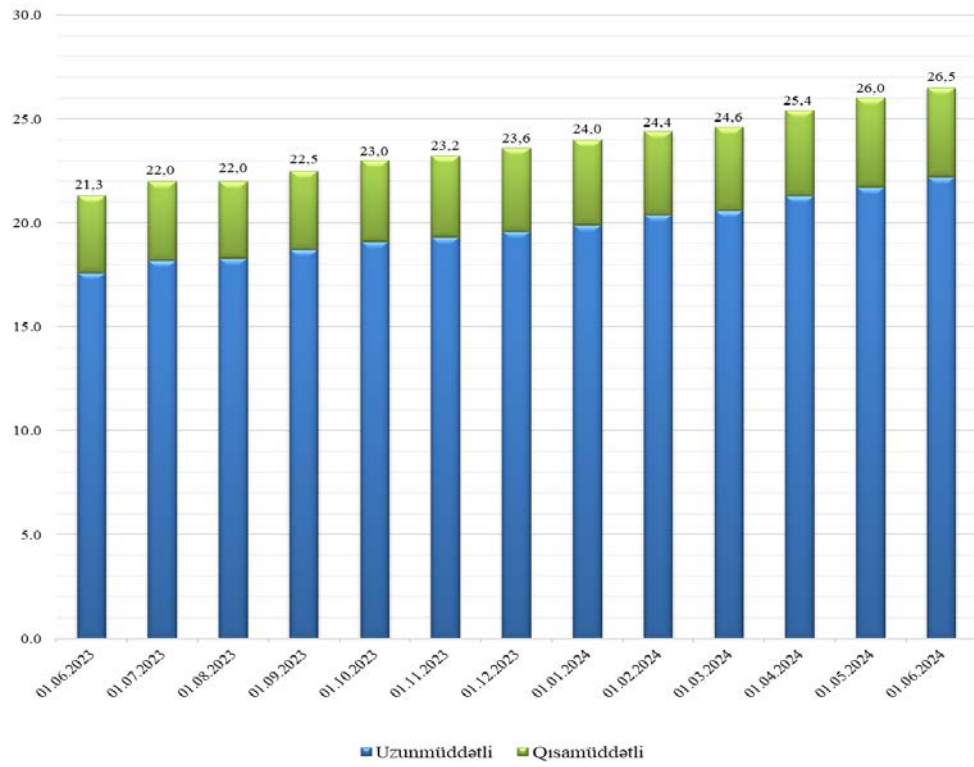
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 4,8 faiz azalaraq 466,5 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 1,8 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 59

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2024-cü il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	26498,3	124,5
o cümlədən:		
qısamüddətli	4304,0	117,8
uzunmüddətli	22194,3	125,9
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	466,5	95,2
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	1,8	x

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, milyard manat

Məşğulluq və işsizlik

2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5280,6 min nəfər olmuş, onlardan 4996,5 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il iyunun 1-i vəziyyətinə muzzla çalışan işçilərin sayı 1749,4 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 893,1 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 856,3 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,9 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1717,5 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzzla çalışan işçilərin 22,9 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,3 faizi emal sənayesində, 6,8 faizi tikintidə, 3,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,0 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 18,9 faizi təhsil, 18,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,4 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,4 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,9 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,2 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,9 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,0 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

2024-cü il iyun ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 749,4	893,1	856,3
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	58,1	24,4	33,7
Mədənçıxarma sənayesi	33,3	11,4	21,9
Emal sənayesi	126,8	16,9	109,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	28,6	28,1	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	34,6	31,1	3,5
Tikinti	119,1	24,7	94,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	326,3	2,5	323,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	74,4	42,2	32,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	44,3	1,4	42,9
İnformasiya və rabitə	33,8	14,3	19,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	38,1	7,6	30,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	18,8	5,5	13,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	66,6	31,8	34,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	85,7	59,8	25,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	112,1	106,7	5,4
Təhsil	330,3	313,9	16,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	146,3	118,7	27,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,7	48,1	5,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,5	4,0	14,5

2024-cü ilin yanvar-may aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 144,9 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 61

2024-cü ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	147,6
Mədəncixarma sənayesi	144,9
Emal sənayesi	145,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	147,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	150,1
Tikinti	149,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	151,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	140,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	148,8
İnformasiya və rabitə	142,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	146,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	143,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	141,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	146,7
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	149,3
Təhsil	137,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	138,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	147,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	132,9

2024-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə Dövlət Məşğulluq Agentliyinin yerli qurumlarında qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı 213,6 min nəfər olmuş, onların 44,5 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta aylıq məbləği 411,6 manat olmuşdur.

Dövlət büdcəsi

2024-cü ilin yanvar-may aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 16005,8 milyon manat, xərcləri 13472,9 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında yaranmış 2532,9 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 5,3 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 62

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2024-cü ilin yanvar-may ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	16005,8	100,0	33,33
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	744,5	4,7	1,55
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	3708,2	23,2	7,72
Torpaq vergisi	11,9	0,1	0,02
Əmlak vergisi	154,0	1,0	0,32
Əlavə dəyər vergisi	3651,0	22,8	7,60
Sadələşdirilmiş vergi	166,5	1,0	0,35
Aksiz	526,8	3,3	1,10
Yol vergisi	55,7	0,3	0,12
Mədən vergisi	67,1	0,4	0,14
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	743,0	4,6	1,55
Digər daxilolmalar	6177,1	38,6	12,86

Daxilolmaların 23,2 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 22,8 faizi əlavə dəyər vergisi, 4,7 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,6 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 3,3 faizi aksizlər, 1,0 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,8 faizi vergilərin digər növləri, 38,6 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2024-cü ilin yanvar-may ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	13472,92	100,0	28,05
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	2081,59	15,45	4,33
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	2755,58	20,45	5,74
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	966,08	7,17	2,01
Təhsil	1651,32	12,26	3,44
Səhiyyə	578,64	4,30	1,20
Sosial müdafiə və sosial təminat	1685,40	12,51	3,51
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	174,37	1,29	0,36
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	90,78	0,67	0,19
Kənd təsərrüfatı	430,79	3,20	0,90
Ətraf mühitin mühafizəsi	106,66	0,79	0,22
İqtisadi fəaliyyət	2568,78	19,07	5,35
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	382,93	2,84	0,80

Büdcə vəsaitlərinin 20,45 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 19,07 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 16,56 faizi təhsil və səhiyyənin, 15,45 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 12,51 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 15,96 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

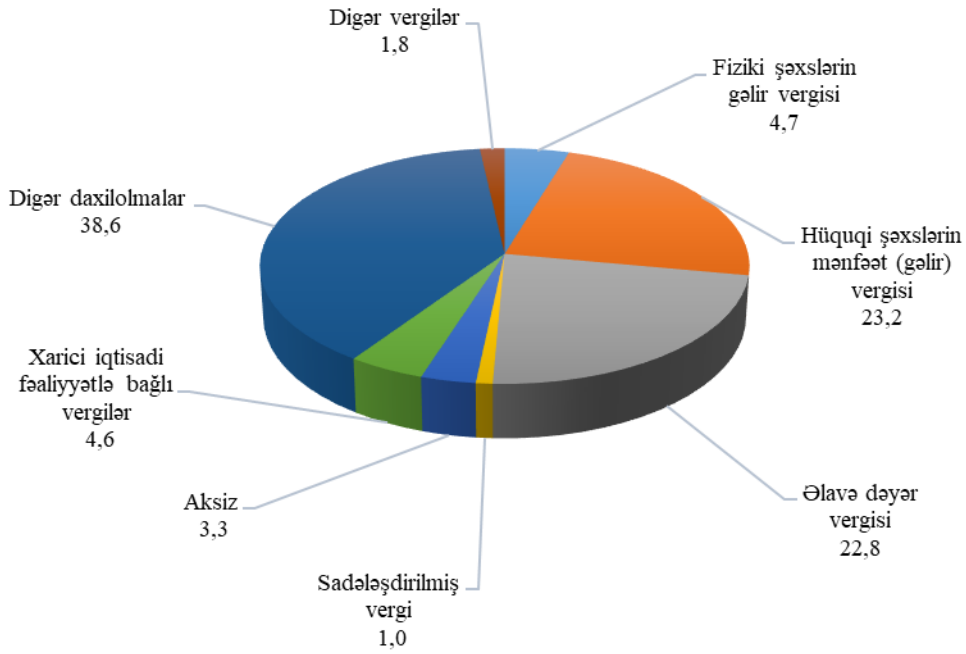
Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il				
Yanvar	4006,5	145,9	1457,9	148,3
Fevral	1870,9	99,6	2202,5	129,4
Mart	2412,6	101,2	2906,6	98,7
I rüb	8290,0	118,3	6567,0	116,7
Aprel	3874,9	105,4	2362,8	93,1
May	1796,1	102,4	2212,6	97,0
İyun	1518,9	86,1	2920,9	117,5
II rüb	7189,9	99,9	7496,3	102,6
İyul	3286,7	88,9	3557,2	148,3
Avqust	1664,5	73,0	3029,2	107,5
Sentyabr	1645,3	74,2	2564,8	110,6
III rüb	6596,5	80,5	9151,2	121,5
Oktyabr	4336,4	93,7	3416,0	124,9
Noyabr	3228,8	165,7	2524,7	91,2
Dekabr	5594,8*	3,3 d.	7302,8	120,0
IV rüb	13160,0*	159,0	13243,5	114,2
2024-cü il				
Yanvar	3465,9	86,5	1723,6	118,2
Fevral	3045,0	162,8	3529,4	160,2
Mart	2723,2	112,9	3159,6	108,7
I rüb	9234,1	111,4	8412,6	128,1
Aprel	4025,3	103,9	2336,9	98,9
May	2746,4	152,9	2723,4	123,1

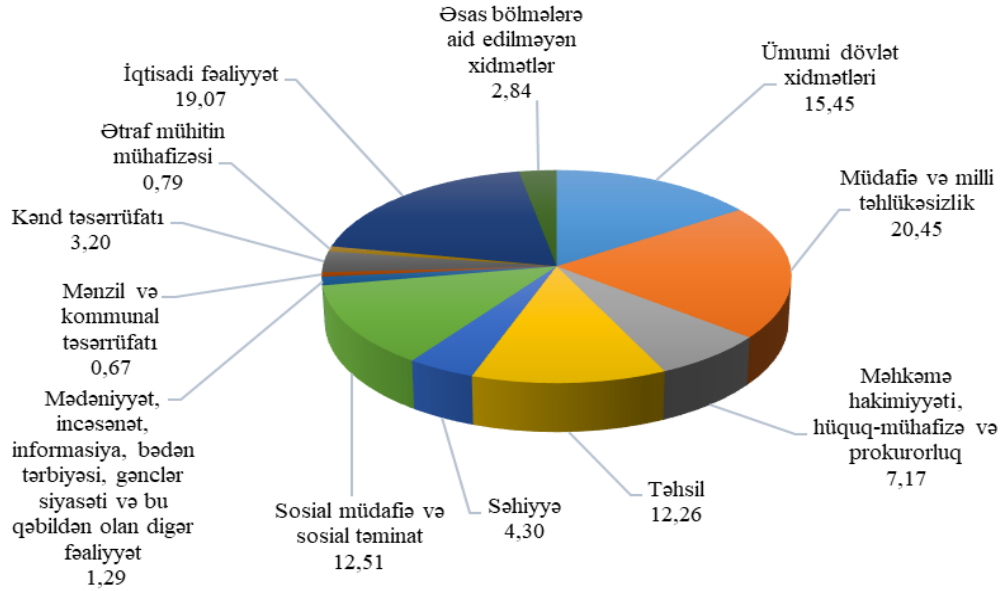
* - Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin 2023-cü ilin dekabr ayı üzrə dövlət büdcəsinin icrasına dair dəqiqləşdirilmiş məlumatları nəzərə alınmaqla.

**2024-cü ilin yanvar-may aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu, faizlə**

**2024-cü ilin yanvar-may aylarında büdcə xərclərinin
strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 18842,9 milyon manat, xərcləri 16052,1 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 2790,8 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 4,7 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2024-cü ilin yanvar-may aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 164 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 104 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 154 ölkədən idxal olunmuşdur.

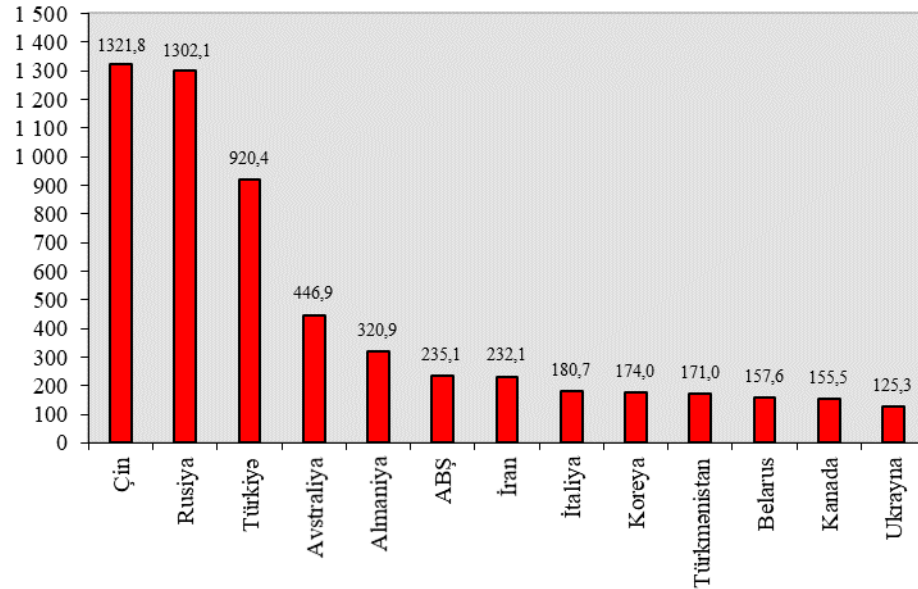
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2024-cü ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 18225,4 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 10924,7 milyon dollar, idxalın dəyəri 7300,7 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 3624,0 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2023-cü ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 9,9 faiz, real ifadədə 7,6 faiz, o cümlədən idxal 7,8 faiz, ixrac isə 7,6 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 88,8 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, İsrail, Hindistan, Almaniya, Avstraliya, Çexiya, ABŞ, Yunanıstan, Gürcüstan, Xorvatiya, Bolqarıstan, Rumıniya, İran, Tailand, Portuqaliya, Türkmənistan, Ukrayna, Koreya, Belarus və Tunis ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,1 faizi Çinin, 17,8 faizi Rusiyanın, 12,6 faizi Türkiyənin, 6,1 faizi Avstraliyanın, 4,4 faizi Almaniyanın, hər biri 3,2 faiz olmaqla ABŞ və İranın, 2,5 faizi İtaliyanın, 2,4 faizi Koreyanın, 2,3 faizi Türkmənistanın, 2,2 faizi Belarusun, 2,1 faizi Kanadanın, 1,7 faizi Ukraynanın, 1,6 faizi Yaponiyanın, 1,5 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,3 faizi Fransanın, hər biri 1,2 faiz olmaqla Hindistan və Qazaxıstanın, 14,6 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri
(milyon ABŞ dolları)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, nəqliyyat vasitələrinin, mineral məhsulların, kimya sənayesi məhsullarının, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, mirvari, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, onlardan hazırlanan məmulatların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, toxuculuq materialları və məmulatlarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 57,9 faizini avtomobil, 18,0 faizini hava, 12,3 faizini dəmir yolu, 11,2 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,6 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə 2024-cü ilin yanvar-may aylarında mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə idxalı 35,9 faiz, bitki yağları – 19,0 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 22,4 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və

XARİCİ SEKTOR

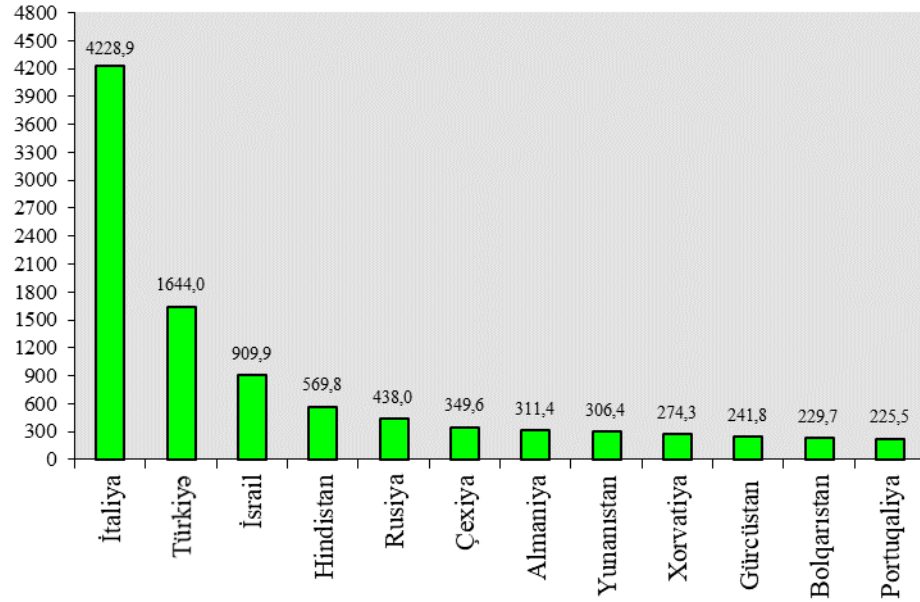
---

pastaları – 38,9 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 20,4 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 17,3 faiz, mal əti – 95,9 faiz, təzə tərəvəz – 69,3 faiz, qara metallardan borular – 62,2 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 22,8 faiz, yük avtomobilləri – 26,7 faiz, sintetik yuyucu vasitələr – 1,5 faiz, məişət kondisionerləri – 61,0 faiz, mineral gübrələr – 95,8 faiz, qara metallardan çubuqlar – 35,0 faiz, mebellər – 73,8 faiz, paltaryuyan maşınlar – 11,1 faiz, polipropilen – 26,4 faiz, avtobuslar – 60,7 faiz artmış, buğda idxalı isə 27,0 faiz, xam şəkər – 28,2 faiz, çay – 4,7 faiz, kartof – 5,1 faiz, siqaretlər – 54,3 faiz, minik avtomobilləri – 14,5 faiz, dərman vasitələri – 23,7 faiz, polad prokatı – 9,3 faiz, rezin şinlər – 23,4 faiz, polietilen – 15,8 faiz, məişət soyuducuları – 4,2 faiz, sement – 9,4 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında ölkəyə 31954 ədəd minik avtomobili, 3335 ədəd yük avtomobili, 98 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 38,0 faizini İtaliyaya, 14,8 faizini Türkiyəyə, 8,2 faizini İsrailə, 5,1 faizini Hindistana, 3,9 faizini Rusiyaya, 3,1 faizini Çexiyaya, hər biri 2,8 faiz olmaqla Almaniya və Yunanıstana, 2,5 faizini Xorvatiyaya, 2,2 faizini Gürcüstan, 2,1 faizini Bolqarıstana, hər biri 2,0 faiz olmaqla Portuqaliya və Rumıniyaya, 1,8 faizini Tailanda, 1,5 faizini Tunisə, 0,9 faizini ABŞ-a, 0,7 faizini Ukraynaya, hər biri 0,6 faiz olmaqla Niderland və Polşaya, hər biri 0,5 faiz olmaqla Fransa və İndoneziyaya, hər biri 0,4 faiz olmaqla İspaniya və İsveçrəyə, 2,6 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında ixracda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri
(milyon ABŞ dolları)

2024-cü ilin yanvar-may aylarında ixracın 87,8 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 7,5 faizini avtomobil, 3,2 faizini dəmir yolu, 1,1 faizini hava, 0,4 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, pambıq lifi və ipliğinin, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin, bitki yağlarının, şəkərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında 2023-cü ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 13,9 faiz, tütün – 3,4 dəfə, meyvə və tərəvəz

XARİCİ SEKTOR

şirələri – 17,9 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 12,3 faiz, bitki yağları – 4,6 dəfə, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 2,6 dəfə, çay – 4,7 faiz, pambıq lifi – 2,4 dəfə, mineral gübrələr – 2,0 dəfə, qara metallardan çubuqlar – 6,4 faiz, bentonit gili – 5,3 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 1,3 faiz, kartof – 35,1 faiz, şəkər – 29,4 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 21,8 faiz, polipropilen – 29,3 faiz, polietilen – 17,0 faiz, elektrik enerjisi – 67,8 faiz, emal olunmamış alüminium – 32,3 faiz, sement klinkerləri – 4,3 faiz, pambıq ipliyi – 35,5 faiz, qara metallardan borular – 39,1 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2023-cü ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 14,0 faiz, real ifadədə 22,5 faiz azalaraq 1260,9 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (33,9 faiz), Türkiyəyə (21,0 faiz), Gürcüstana (7,6 faiz), ABŞ-a (7,6 faiz), İsveçrəyə (3,8 faiz), Ukraynaya (3,2 faiz), Türkmənistana (2,5 faiz), Qırğızıstana (1,8 faiz), Qazaxıstana (1,7 faiz), Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (1,5 faiz), Almaniyaya (1,3 faiz), Belçikaya (1,2 faiz), Belarusa (1,2 faiz), İtaliyaya (1,1 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

XARİCİ SEKTOR

Cədvəl 65

2024-cü ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanın tərəfdaş ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri*

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	18439272,4	7300691,4	11138581,0
o cümlədən:			
İtaliya	4409619,2	180689,1	4228930,1
Türkiyə	2564463,7	920429,8	1644033,9
Rusiya	1740102,0	1302122,5	437979,5
Çin	1330717,1	1321797,0	8920,1
İsrail	921661,4	11719,8	909941,6
Hindistan	657039,1	87199,1	569840,0
Almaniya	632350,1	320902,8	311447,3
Avstraliya	447007,7	446908,3	99,4
Çexiya	371667,3	22079,2	349588,1
Amerika Birləşmiş Ştatları	330879,0	235086,5	95792,5
Yunanıstan	330086,8	23656,7	306430,1
Gürcüstan	277313,7	35480,9	241832,8
Xorvatiya	276904,6	2636,8	274267,8
Bolqarıstan	242531,4	12861,3	229670,1
Rumıniya	242493,4	19222,8	223270,6
İran	238396,8	232077,8	6319,0
Tailand	232350,9	29193,0	203157,9
Portuqaliya	231710,7	6233,8	225476,9
Türkmənistan	203031,7	171018,7	32013,0
Ukrayna	199582,4	125253,6	74328,8
Koreya	174335,4	174021,1	314,3
Belarus	173840,7	157643,5	16197,2
Tunis	168479,8	4582,7	163897,1
Kanada	156293,1	155515,3	777,8
Fransa	154602,1	93633,4	60968,7
Digər ölkələr	1731812,3	1208725,9	523086,4

*Gömrük məlumatı

XARİCİ SEKTOR

Cədvəl 66

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2024-cü il			2023-cü il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	701,5	-220,4	921,9	465,2	-321,3	786,5
Fevral	1631,9	-242,4	1874,3	1405,4	-251,2	1656,6
Mart	-61,4	-216,9	155,5	1842,7	-321,0	2163,7
I rüb	2272,0	-679,7	2951,7	3713,3	-893,5	4606,8
Aprel	431,8	-309,4	741,2	3575,6	-283,2	3858,8
May	1134,1	-295,9	1430,0	1988,3	-281,1	2269,4
İyun				493,1	-190,1	683,2
II rüb				6057,0	-754,4	6811,4
I y/illik				9770,3	-1647,9	11418,2
İyul				1450,7	-205,4	1656,1
Avqust				1983,0	-279,8	2262,8
Sentyabr				670,3	-235,6	905,9
III rüb				4104,0	-720,8	4824,8
9 aylıq				13874,3	-2368,7	16243,0
Oktyabr				1296,9	-160,4	1457,3
Noyabr				529,3	-317,8	847,1
Dekabr				912,8	-269,1	1181,9
IV rüb				2739,0	-747,3	3486,3
İllik				16613,3	-3116,0	19729,3

**2024-cü ilin yanvar-may aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-may aylarında		2023-cü ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	102150,6	115621,1	98,7	111,8
Təzə meyvə, ton	92629,0	117816,9	113,9	105,5
Kartof, ton	34318,1	14493,5	64,9	61,9
Çay, ton	292,2	2666,8	104,7	106,4
Bitki yağları, ton	4000,4	5679,4	4,6 d.	3,3 d.
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1860,0	3224,4	2,6 d.	2,6 d.
Şəkər, ton	13127,0	9879,6	70,6	74,1
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	4730,7	8049,8	112,3	130,9
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	7496,0	9748,1	117,9	126,3
Təbii üzüm şərabləri və üzüm suslosu, min dkl	113,8	3404,7	78,2	123,4
Tütün, ton	3735,6	10419,5	3,4 d.	4,2 d.
Bentonit gili, ton	80306,7	6620,9	105,3	108,7
Sement klinkerləri, ton	251729,1	15074,2	95,7	104,7
Mineral gübrələr, ton	211762,7	40141,1	2,0 d.	132,1
Xam neft, min ton	9869,7	6258631,3	83,9	86,7
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	9868,2	5979272,3	92,8	97,2
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	45366,0	47665,3	88,9	97,9
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	171796,1	86875,2	45,5	45,2
Maye qaz, ton	118,6	47,5	1,2	9,9
Təbii qaz, milyon kub metr	9912,6	3451136,7	105,9	48,6
Təbii qaz, milyon kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	10941,6	3516590,5	101,6	64,7
Elektrik enerjisi, min kVt.s	904005,2	50188,8	32,2	16,0

XARİCİ SEKTOR

...ardı

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-may aylarında		2023-cü ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Neft koksu, ton	101666,6	8621,5	80,5	21,6
Polietilen, ton	55153,6	59144,4	83,0	86,2
Polipropilen, ton	56974,3	61802,1	70,7	67,0
Pambıq lifi, ton	65550,6	99948,8	2,4 d.	198,4
Pambıq ipliği, ton	3303,4	8643,1	64,5	56,4
Qara metallardan borular, ton	7063,4	8622,4	60,9	53,0
Qara metaldan çubuqlar, ton	21554,9	14074,4	106,4	107,1
Emal olunmamış alüminium, ton	12585,1	29650,5	67,7	65,8

Cədvəl 68

2024-cü ilin yanvar-may aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-may aylarında		2023-cü ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	5165,4	19465,6	195,9	186,6
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	15479,3	25907,0	117,3	135,4
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	10394,1	54161,5	138,9	131,1
Kartof, ton	82682,4	23550,4	94,9	91,0
Təzə tərəvəz, ton	33226,3	18117,5	169,3	157,5
Təzə meyvə, ton	85133,6	85869,3	135,9	136,2
Çay, ton	5120,5	25698,5	95,3	89,4
Buğda, ton	328542,7	72676,3	73,0	53,9
Bitki yağları, ton	60048,4	67028,4	119,0	102,1

107

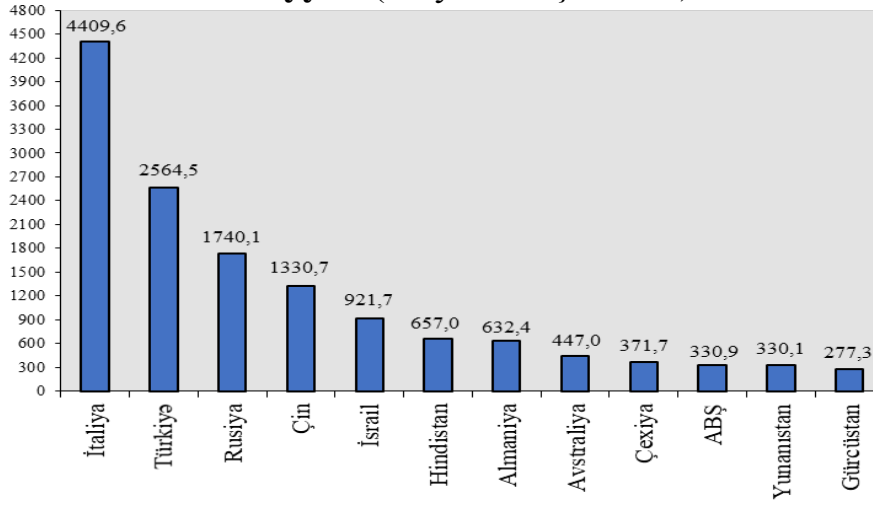
XARİCİ SEKTOR

...ardı

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-may aylarında		2023-cü ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Xam şəkər, ton	75222,3	47870,6	71,8	75,9
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	14734,2	55078,6	122,4	123,0
Unlu qənnadı məmulatları, ton	20388,1	53532,0	120,4	119,0
Siqaretlər, milyon ədəd	33,0	943,2	45,7	55,1
Sement, ton	7632,0	1353,4	90,6	71,6
Dərman vasitələri, ton	10197,2	196324,0	76,3	87,6
Mineral gübrələr, ton	88668,8	35897,7	195,8	122,9
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	38028,5	40269,5	101,5	97,3
Polietilen, ton	23383,1	28671,1	84,2	78,9
Polipropilen, ton	10560,0	13085,9	126,4	104,7
Rezin şinlər, ədəd	804920	39847,9	76,6	91,2
Polad prokatı, ton	169854,7	135758,7	90,7	101,2
Qara metallardan çubuqlar, ton	50653,3	35796,3	135,0	151,2
Qara metallardan künclüklər, ton	12575,8	11247,9	100,0	103,3
Qara metallardan borular, ton	81605,2	122459,6	162,2	165,0
Məişət kondisionerləri, ədəd	143353	37290,3	161,0	146,2
Məişət soyuducuları, ədəd	15987	5350,9	95,8	117,2
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	93725	21118,6	111,1	104,4
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	308201	85381,9	122,8	107,2
Minik avtomobilləri, ədəd	31954	567602,1	85,5	103,4
Avtobuslar, ədəd	98	5967,7	160,7	145,0
Yük avtomobilləri, ədəd	3335	56773,1	126,7	143,7
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	520516	35688,5	173,8	98,3

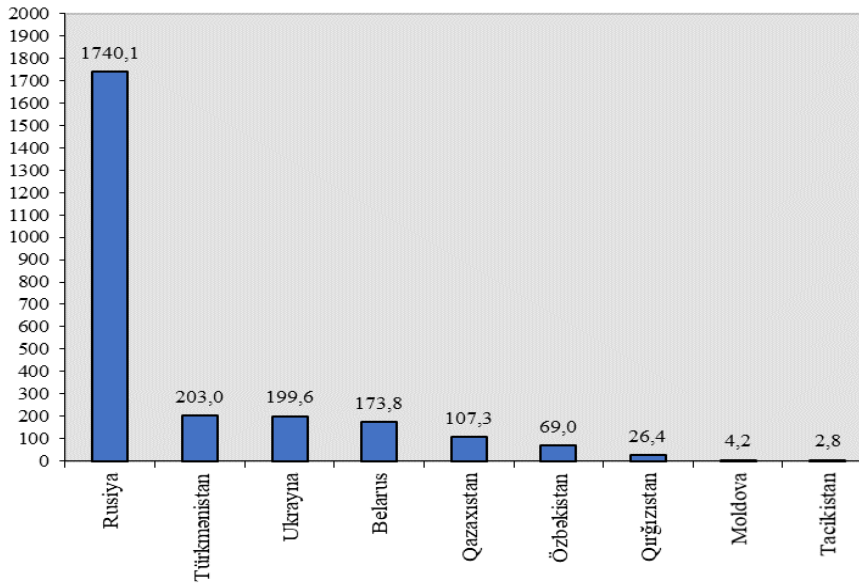
Qrafik 26

2024-cü ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)

Qrafik 27

2024-cü ilin yanvar-may aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 3,0 faiz artaraq 2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə 204593 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət”, “İnformasiya və rabitə”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “Təhsil”, “Emal sənayesi”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 69

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.07.2024-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayə görə, faizlə	01.01.2024-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
		Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
Hərf işarəsi	Adı				
	CƏMİ	204593	186973	100,0	103,0
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12912	12162	6,3	101,7
B	Mədənçıxarma sənayesi	1105	1105	0,5	102,7
C	Emal sənayesi	11922	11909	5,8	104,1
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	395	365	0,2	103,1
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	868	764	0,4	103,2
F	Tikinti	18268	18217	8,9	101,9
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	64545	64528	31,6	103,8
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5972	5953	2,9	105,9
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	5249	5231	2,6	105,1

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

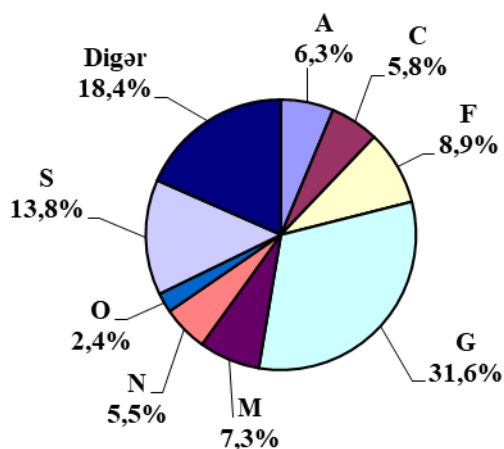
...ardı

Fəaliyyət növünün		01.07.2024-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayə görə, faizlə	01.01.2024-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflə işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	6113	6055	3,0	104,4
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2437	2398	1,2	101,1
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2949	2689	1,5	103,1
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	14987	14251	7,3	104,3
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	11212	11075	5,5	103,5
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4841	-	2,4	99,5
P	Təhsil	6425	4245	3,1	104,3
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	3115	2620	1,5	102,6
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2934	2450	1,4	104,7
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	28244	20956	13,8	100,6
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	100	-	0,1	101,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 70

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü (2024-cü il iyulun 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10660	5,2	1742	0,9	192191	93,9	18781	9,2	3879	1,9
o cümlədən:										
A	548	4,3	69	0,5	12295	95,2	269	2,1	146	1,1
B	36	3,3	1	0,1	1068	96,6	252	22,8	38	3,4
C	212	1,8	9	0,1	11701	98,1	1020	8,6	505	4,2
D	281	71,1	-	-	114	28,9	18	4,6	11	2,8
E	228	26,3	4	0,4	636	73,3	44	5,1	29	3,3
F	493	2,7	18	0,1	17757	97,2	1614	8,8	410	2,2

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

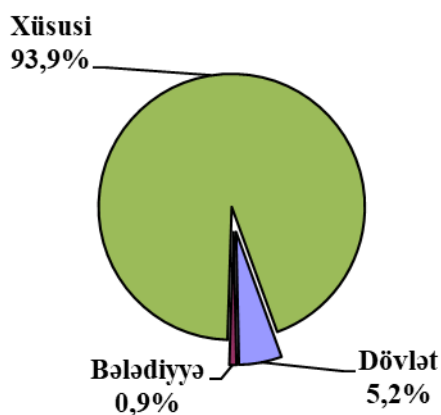
...ardı

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	713	1,1	1	0,0	63831	98,9	5430	8,4	1119	1,7
H	232	3,9	3	0,0	5737	96,1	619	10,4	114	1,9
İ	45	0,9	1	0,0	5203	99,1	1857	35,4	199	3,8
J	230	3,8	1	0,0	5882	96,2	544	8,9	159	2,6
K	158	6,5	2	0,1	2277	93,4	170	7,0	109	4,5
L	108	3,7	-	-	2841	96,3	183	6,2	67	2,3
M	615	4,1	3	0,0	14369	95,9	1994	13,3	329	2,2
N	225	2,0	5	0,0	10982	98,0	2460	21,9	211	1,9
O	3234	66,8	1607	33,2	-	-	-	-	-	-
P	2250	35,0	-	-	4175	65,0	293	4,6	70	1,1
Q	505	16,2	-	-	2610	83,8	211	6,8	53	1,7
R	420	14,3	5	0,2	2509	85,5	146	5,0	41	1,4
S	126	0,5	13	0,0	28105	99,5	1561	5,5	269	1,0
U	1	1,0	-	-	99	99,0	96	96,0	-	-

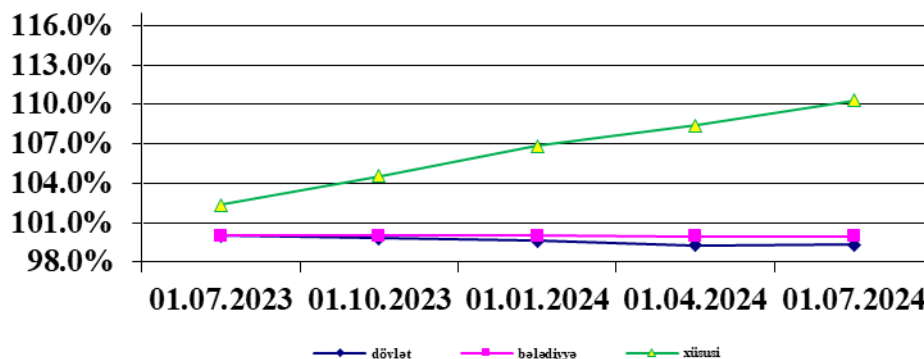
Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (33,2%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (14,6%), “Tikinti” (9,2%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,5%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (6,4%), “Emal sənayesi” (6,1%) və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” (5,7%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

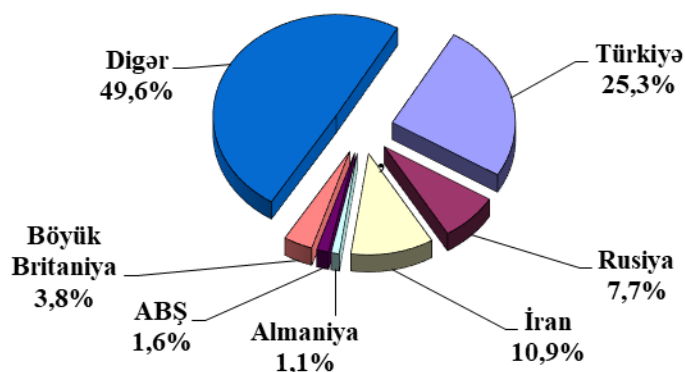
Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrədə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (25,3%), İran (10,9%), Rusiya (7,7%), Böyük Britaniya (3,8%), ABŞ (1,6%) və Almaniya (1,1%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 71

Statistik vahidlərin demografiyası

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	204593	6390	3,1	335	0,2
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12912	241	1,9	14	0,1
Mədəncixarma sənayesi	1105	31	2,8	3	0,3
Emal sənayesi	11922	501	4,2	16	0,1

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati	395	12	3,0	-	-
Su təchizati; tullantıların təmizlənməsi və emalı	868	27	3,1	2	0,2
Tikinti	18268	371	2,0	31	0,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	64545	2376	3,7	40	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5972	345	5,8	14	0,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	5249	258	4,9	5	0,1
İnformasiya və rabitə	6113	255	4,2	5	0,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2437	97	4,0	63	2,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2949	76	2,6	15	0,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	14987	646	4,3	32	0,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	11212	385	3,4	6	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4841	10	0,2	38	0,8
Təhsil	6425	267	4,2	8	0,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	3115	86	2,8	4	0,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2934	132	4,5	3	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	28244	273	1,0	36	0,1
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	100	1	1,0	-	-

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 18,8 faizi “Maliyyə və sığorta fəaliyyəti”, 11,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 11,3 faizi “Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat”, 10,7 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 9,6 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 9,3 faizi “Tikinti” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 37,2 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 10,1 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 7,8 faizi “Emal sənayesi”, 6,0 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 5,8 faizi “Tikinti”, 5,4 faizi “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 72

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	204593	6390	3,1	335	0,2
o cümlədən:					
Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10660	66	0,6	102	1,0
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1742	-	-	-	-
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	192191	6324	3,3	233	0,1
ondan:					
xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	18781	543	2,9	17	0,1
birgə müəssisələr	3879	102	2,6	7	0,2

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 99,0 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 8,5 faizi tam xarici investisiyalı, 1,6 faizi birgə mülkiyyətli) müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 73

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

İqtisadi rayonlar	01.07.2024-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	204593	6390	3,1	335	0,2
Bakı şəhəri	134101	4863	3,6	160	0,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2806	169	6,0	33	1,2
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	13351	492	3,7	31	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2586	41	1,6	5	0,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	5679	109	1,9	7	0,1
Qarabağ iqtisadi rayonu	5146	155	3,0	4	0,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	4206	75	1,8	19	0,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4975	51	1,0	8	0,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	8007	98	1,2	22	0,3
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	5657	72	1,3	10	0,2
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	5893	54	0,9	8	0,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5930	86	1,5	12	0,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1272	71	5,6	3	0,2
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	4984	54	1,1	13	0,3

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 65,5 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 76,1 faizi Bakıda, 7,7 faizi Abşeron-Xızı, 2,6 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikası, 2,4 faizi Qarabağ, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Naxçıvan Muxtar Respublikasında (6,0%), Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda (5,6%), Abşeron-Xızı iqtisadi rayonunda (3,7%), Bakı şəhərində (3,6%) və Qarabağ iqtisadi rayonunda (3,0%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 160, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 33, Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu üzrə 31, Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu üzrə 22, Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu üzrə 19, Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu üzrə 13, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 12, Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu üzrə 10, Quba-Xaçmaz və Mil-Muğan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 8, Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu üzrə 7, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 5, Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 4, Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu üzrə 3 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq “işçilərin orta siyahı sayı” və “illik gəlir” meyar göstəriciləri əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 74

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	170020	100,0	90,9
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11565	6,8	95,1
Mədəncixarma sənayesi	865	0,5	78,3
Emal sənayesi	10159	6,0	85,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	182	0,1	49,9

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	...ardı Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	573	0,3	75,0
Tikinti	15971	9,4	87,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	58797	34,6	91,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5105	3,0	85,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4663	2,8	89,1
İnformasiya və rabitə	5463	3,2	90,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1875	1,1	78,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2366	1,4	88,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	13100	7,7	91,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	10485	6,2	94,7
Təhsil	3921	2,3	92,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2080	1,2	79,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2255	1,3	92,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20595	12,1	98,3

Göründüyü kimi, 2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 90,9 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (34,6%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (12,1%), “Tikinti” (9,4%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,7%) və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (6,8%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	11982	100,0	6,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	401	3,4	3,3
Mədəncixarma sənayesi	135	1,1	12,2
Emal sənayesi	1171	9,8	9,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	42	0,4	11,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	72	0,6	9,4
Tikinti	1504	12,6	8,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	4120	34,4	6,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	596	5,0	10,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	424	3,5	8,1
İnformasiya və rabitə	425	3,5	7,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	433	3,6	18,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	252	2,1	9,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	899	7,5	6,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	458	3,8	4,1
Təhsil	232	1,9	5,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	372	3,1	14,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	136	1,1	5,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	310	2,6	1,5

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 6,4 faizini kiçik sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (34,4%), “Tikinti” (12,6%), “Emal sənayesi” (9,8%) və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,5%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 76

Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	4127	100,0	2,2
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	171	4,2	1,4
Mədənçıxarma sənayesi	54	1,3	4,9
Emal sənayesi	461	11,2	3,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	120	2,9	32,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	96	2,3	12,6
Tikinti	633	15,3	3,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1418	34,4	2,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	190	4,6	3,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	120	2,9	2,3
İnformasiya və rabitə	140	3,4	2,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	61	1,5	2,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	58	1,4	2,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	202	4,9	1,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	105	2,6	1,0
Təhsil	75	1,8	1,8

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	125	3,0	4,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	51	1,2	2,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	47	1,1	0,2

2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 2,2 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (34,4%), “Tikinti” (15,3%), “Emal sənayesi” (11,2%) və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (4,9%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 77

İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	844	100,0	0,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	25	3,0	0,2
Mədəncıxarma sənayesi	51	6,0	4,6
Emal sənayesi	118	14,0	1,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	21	2,5	5,7
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	23	2,7	3,0
Tikinti	109	12,9	0,6

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	193	22,9	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	62	7,4	1,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	24	2,8	0,5
İnformasiya və rabitə	27	3,2	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	29	3,4	1,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	13	1,5	0,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	50	5,9	0,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	27	3,2	0,2
Təhsil	17	2,0	0,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	43	5,1	1,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	8	1,0	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	4	0,5	0,0

2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (22,9%), “Emal sənayesi” (14,0%), “Tikinti” (12,9%) və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” (7,4%) sahələrində yaradılmışdır.

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2024-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	170020	100,0
Bakı şəhəri	115785	68,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	1437	0,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	11609	6,8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1799	1,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	4279	2,5
Qarabağ iqtisadi rayonu	3791	2,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	2969	1,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3836	2,3
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	6474	3,8
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	4037	2,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4781	2,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4395	2,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	835	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	3993	2,4

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 68,1 faizi Bakıda, 6,8 faizi Abşeron-Xızı, 3,8 faizi Lənkəran-Astara, 2,8 faizi Mil-Muğan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2024-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	11982	100,0
Bakı şəhəri	8786	73,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	190	1,6
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	735	6,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	133	1,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	310	2,6
Qarabağ iqtisadi rayonu	186	1,6
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	231	1,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	240	2,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	256	2,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	284	2,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	174	1,5
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	260	2,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	50	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	147	1,2

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 73,3 faizi Bakıda, 6,1 faizi Abşeron-Xızı, 2,6 faizi Gəncə-Daşkəsən, 2,4 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2024-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	4127	100,0
Bakı şəhəri	2850	69,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	91	2,2
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	235	5,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	46	1,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	111	2,7
Qarabağ iqtisadi rayonu	84	2,0

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

İqtisadi rayonlar	01.07.2024-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	87	2,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	108	2,6
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	88	2,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	109	2,7
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	77	1,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	130	3,1
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	20	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	91	2,2

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 69,1 faizi Bakıda, 5,7 faizi Abşeron-Xızı, 3,1 faizi Şəki-Zaqatala, 2,7 faizi (hər biri üzrə) Gəncə-Daşkəsən və Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 81

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2024-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	844	100,0
Bakı şəhəri	663	78,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	16	1,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	65	7,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	3	0,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	20	2,4
Qarabağ iqtisadi rayonu	7	0,8
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	10	1,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	10	1,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	6	0,7
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	12	1,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4	0,5
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	9	1,1
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	5	0,6
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	14	1,7

İri sahibkarlıq subyektlərinin 78,5 faizi Bakıda, 7,7 faizi Abşeron-Xızı, 2,4 faizi Gəncə-Daşkəsən, 1,9 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikası, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin məlumatına əsasən 2024-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 356 mini keçmişdir.

Cədvəl 82

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1356586	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	501466	37,0
Mədənçıxarma sənayesi	1277	0,1
Emal sənayesi	27894	2,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	94	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1167	0,1
Tikinti	28383	2,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	258795	19,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	152757	11,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	50103	3,7
İnformasiya və rabitə	14193	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3720	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	17068	1,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	31252	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	26933	2,0
Təhsil	16778	1,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	8109	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	16838	1,2

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2024-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	124915	9,2
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	74844	5,5

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 83

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2024-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1356586	100,0
Bakı şəhəri	360035	26,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	44857	3,3
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	71331	5,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	39820	2,9
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	85639	6,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	86373	6,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	106641	7,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	83557	6,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	138837	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	96406	7,1
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	70667	5,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	92447	6,8
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	5508	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	74468	5,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (26,5%), Lənkəran-Astara (10,2%), Qazax-Tovuz (7,9%) və Mərkəzi Aran (7,1%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatdan alınmışdır.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	1045014	100,0	311572	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	372800	35,7	128666	41,3
Mədənçıxarma sənayesi	1204	0,1	73	0,0
Emal sənayesi	22086	2,1	5808	1,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	87	0,0	7	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1076	0,1	91	0,0
Tikinti	27444	2,6	939	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	202839	19,4	55956	18,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	148034	14,2	4723	1,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	41907	4,0	8196	2,6
İnformasiya və rabitə	11182	1,1	3011	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2764	0,3	956	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	12023	1,1	5045	1,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	20874	2,0	10378	3,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	17094	1,6	9839	3,2
Təhsil	5921	0,6	10857	3,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	5014	0,5	3095	1,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	14387	1,4	2451	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	80316	7,7	44599	14,3
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	57962	5,5	16882	5,4

Fərdi sahibkarların 77,0 faizini kişilər, 23,0 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 35,7 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət sahəsində 25,7 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 21,6 faizini təşkil edir.

Cədvəl 85

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	1045014	100,0	311572	100,0
Bakı şəhəri	270905	25,9	89130	28,6
Naxçıvan Muxtar Respublikası	32864	3,1	11993	3,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	55731	5,3	15600	5,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	32992	3,2	6828	2,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	63499	6,1	22140	7,1
Qarabağ iqtisadi rayonu	70200	6,7	16173	5,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	76576	7,3	30065	9,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	65538	6,3	18019	5,8
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	107192	10,3	31645	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	74992	7,2	21414	6,9
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	59497	5,7	11170	3,6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	71477	6,8	20970	6,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	4358	0,4	1150	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	59193	5,7	15275	4,9

Sahibkar qadınların 28,6 faizi Bakıda, 10,2 faizi Lənkəran-Astara, 9,6 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Qazax-Tovuz (28,2%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (26,7%), Gəncə-Daşkəsən (25,9%), Bakı (24,8%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,3 faiz artaraq 39881,2 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 3913,5 manat olmuşdur.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 35121,3 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 86

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2024-cü il yanvar-iyun aylarında	2023-cü il yanvar-iyun aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	39881,2	37879,5	105,3
hər nəfərə, manat	3913,5	3735,9	104,8
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	35121,3	33417,1	105,1
hər nəfərə, manat	3446,4	3295,8	104,6

^{*)} 2023-cü ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2024-cü ilin yanvar-may aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,4 faiz artaraq 1003,3 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3901,5 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 948,7 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 945,0 manat, özəl müəssisələrdə isə 1066,1 manat olmuşdur.

Cədvəl 87

2024-cü ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 003,3	945,0	1 066,1
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	563,3	538,9	582,0
Mədəncixarma sənayesi	3 759,9	2 262,7	4 555,2
Emal sənayesi	901,3	1 269,9	845,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 058,6	1 050,3	1 522,9
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	714,2	659,3	1 213,2
Tikinti	1 071,7	994,7	1 093,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	670,7	916,0	668,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 355,8	1 415,1	1 277,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	747,7	1 759,9	710,3
İnformasiya və rabitə	1 723,8	1 461,6	1 917,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 996,1	3 383,1	2 901,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1 109,7	1 221,8	1 066,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 720,2	1 088,4	2 291,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	602,8	540,5	755,7
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 365,1	1 408,8	474,4
Təhsil	744,1	736,3	893,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	844,7	874,9	709,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	732,0	689,0	1 103,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	1 169,3	1 680,4	1 024,7

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, informasiya və rabitə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

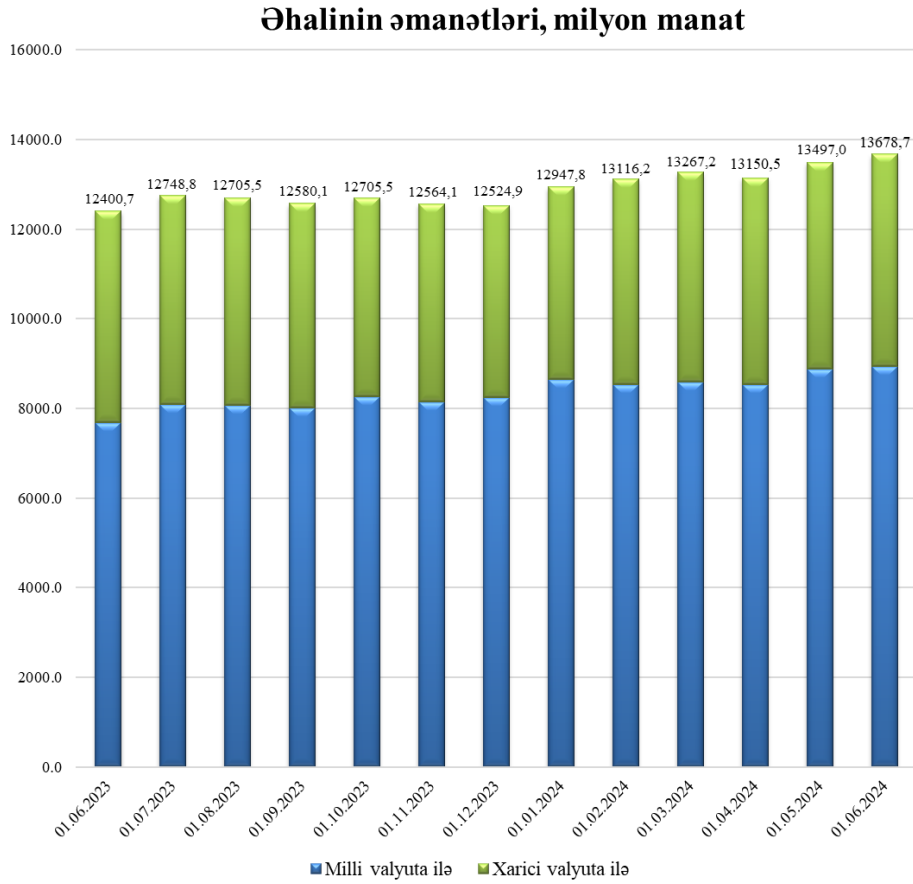
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 10,3 faiz artaraq 2024-cü il iyun ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 13678,7 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 65,3 faizi milli, 34,7 faizi xarici valyutada qoyulmuş, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,7 faiz, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği isə 16,2 faiz artmışdır.

Cədvəl 88

Əhalinin əmanətləri

	2024-cü il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	13678,7	110,3
o cümlədən:		
milli valyutada	8932,6	116,2
xarici valyutada	4746,1	100,7

İyun ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,83 (1,84) manata, 100 Türk lirəsinə 5,22 (5,37) manata, 100 Rus rubluna 1,93 (1,87) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 16376 nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2024-cü il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10197146 nəfərə çatmışdır. Əhalinin ümumi sayının 54,5 faizini şəhər, 45,5 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 89

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - may ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2024	2023	artım (+) azalma (-)	2024	2023	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	16089	20394	-4305	3,8	4,9	77,6
doğulanlar	41608	46544	-4936	9,8	11,1	88,3
ölənlər	25519	26150	-631	6,0	6,2	96,8
Nikahlar	17448	19381	-1933	4,1	4,6	89,1
Boşanmalar	8795	9040	-245	2,1	2,2	95,5

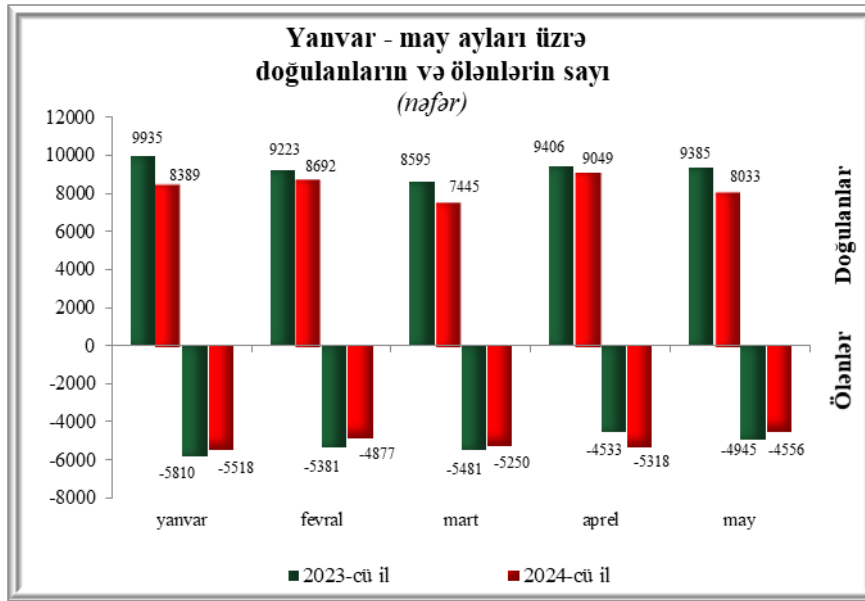
¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-may aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 41608 doğulan körpə qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 11,1-dən 9,8-ə düşmüşdür. Doğulan körpələr arasında oğlan uşaqlarının xüsusi çəkisi 53,1 faiz, qız uşaqlarının xüsusi çəkisi isə 46,9 faiz olmuşdur. Körpələrdən 1390-ı əkiz, 51-i üçəm, 4-ü isə dördəm doğulmuşdur.

Bu ilin yanvar-may aylarında 25519 ölüm halı qeydə alınmış və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 6,2-dən 6,0-a düşmüşdür.

Qrafik 33

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin ilk beş ayı ərzində 17448 nikah və 8795 boşanma halları qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı azalaraq 4,6-dan 4,1-ə, boşanmaların sayı isə 2,2-dən 2,1-ə düşmüşdür.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

2024-cü ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə;
milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxis- tan	Qırğız- tan	Moldova	Rusiya	Tacikis- tan	Türk- mənistan	Özbəkis- tan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	104,2	109,2 ¹⁾	105,2	103,8 ¹⁾	108,1	101,9 ¹⁾	105,4 ¹⁾	108,3 ²⁾	106,3	106,2 ¹⁾	...
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	100,4	122,0	108,0	103,0	102,6	102,8 ³⁾	105,2	110,0	...	108,4	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	103,5	102,2	106,4	104,0	109,4	97,5	118,5	100,6	...	117,1	...
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	111,0	114,9	109,6	99,2 ¹⁾	156,7	97,2 ¹⁾	114,5 ¹⁾	117,2	...	174,5 ¹⁾	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	100,9	38,5	...	96,3	92,6	75,3 ¹⁾	96,9	102,0	...	100,0 ¹⁾	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	103,3	105,3	112,2	105,2	111,7	...	109,3	113,2	...	108,7	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	104,0	105,4	113,1	107,5	114,9	...	110,1	113,1	...	108,5	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	100,6	99,2	105,7	109,0	105,2	103,9	107,8	103,6	...	108,7	...
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	105,3 ⁴⁾	...	116,6 ³⁾	...	...	...	114,0*	...	...	...	...
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	104,4 ⁴⁾	...	...	...	...	...	111,7*	...	...	...	...
Sərəncamda qalan real gəlirlər	104,5 ⁴⁾	...	109,8 ³⁾	...	...	...	105,8*	...	...	...	...
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	110,2 ³⁾	107,5	119,8	112,3 ¹⁾	111,7 ³⁾	114,7 ¹⁾	119,0 ³⁾	113,2 ³⁾	...	119,6 ¹⁾	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	...	...	91,8 ¹⁾	...	...	...	83,3 ⁵⁾	...	...	...	...
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	83,5	95,8	76,5	110,5	79,6	32,0	72,5 ⁵⁾	97,7 ³⁾	...	...	...

...ardı

2024-cü ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə;
milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	89,6 ⁶⁾	2,5 d.	103,4 ³⁾	99,5 ³⁾	119,7 ³⁾	87,4 ³⁾	99,7 ³⁾	1,6 d.	...	109,0 ³⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	89,1	81,4	100,5	80,2	86,6	76,3 ⁷⁾	...	84,2	...	98,6	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	89,9	4,5 d.	109,8	104,6	181,2	88,4 ⁸⁾	...	2,2 d.	...	113,6	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	89,1 ⁶⁾	199,6	104,5 ³⁾	92,2 ³⁾	129,2 ³⁾	97,8 ³⁾	90,9 ³⁾	127,1	...	103,9 ³⁾	...
o cümlədən									...		
MDB dövlətlərindən	83,5	4,8 d.	114,1	93,2	121,0	45,5 ⁷⁾	...	126,2	...	111,6	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	92,1	85,2.	93,5	91,7	132,9	102,8 ⁸⁾	...	128,1	...	100,0	...

¹⁾ 2024-cü ilin yanvar-martı 2023-cü ilin yanvar-martına nisbətən.

²⁾ 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən.

³⁾ 2024-cü ilin yanvar-aprel 2023-cü ilin yanvar-aprelinə nisbətən

⁴⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁵⁾ 2024-cü ilin mayı 2023-cü ilin mayına nisbətən.

⁶⁾ 2024-cü ilin yanvar-aprel 2023-cü ilin yanvar-aprelinə nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

⁷⁾ 2024-cü ildən etibarən Ukrayna üzrə məlumatlıdır

⁸⁾ 2024-cü ildən etibarən Ukrayna üzrə məlumatlar daxil edilməklə

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Türkmənistan üzrə isə ölkənin dövlət orqanının saytıdan götürülmüşdür. MDB Statistika Komitəsi 2022-ci ilin dekabr ayından Ukrayna üzrə məlumatları əldə etmir.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərlə ölçülür (istehsal üsulu). ÜDM hesabat dövründə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyərindən istehsal prosesinə sərf etdilmiş aralıq xərclər istisna edildikdən sonra əldə edilmiş ümumi əlavə dəyərə məhsula və idxala xalis vergilər əlavə edilməklə hesablanır.

ÜDM-in baza dövrünə nisbətən artım sürəti (fiziki həcm indeksi)- ÜDM-in baza dövrünün qiymətləri ilə qiymətləndirilmiş cari dövrdəki dəyərinin onun baza dövründəki dəyərinə bölünməsi yolu ilə alınır.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığılmasını, maddi dövrüyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər ;
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM- ÜDM-in ümumi həcmi ölkə əhalisinin dövr üzrə orta sayına bölməklə hesablanır.

Sənaye fəaliyyəti - “mədənçıxarma sənayesi”, “emal sənayesi”, “elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı” və “su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı” kimi fəaliyyət növləri ilə əhatə olunur.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmi - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəridir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı - xam neftin, təbii (yanar) qazın hasilatı, bu sahədə xidmətlərin göstərilməsi

və quyuların qazılması, təmizlənmiş neft məhsullarının istehsalı sahələrində məhsul istehsalıdır.

Qeyri neft-qaz sektorunda sənaye məhsulunun istehsalı - neft-qaz sektoru üzrə istehsal olunmuş məhsullar istisna olmaqla, sənayenin digər sahələrində məhsul istehsalıdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanması mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - bütün növ əsas fondların alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, istehsal olunmayan aktivlərə mülkiyyət hüququnun verilməsinə, qeyri-maddi əsas fondların (layihə-axtariş işləri, proqram təminatı, məlumat bazası, incəsənət və əyləncəli janr əsərlərinin orijinalları və s.) alınmasına və hazırlanmasına, əsas fondların dəyərinin artırılmasına yönəldilən sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir. Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə

edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait - tikinti layihəsində nəzərdə tutulmuş işlərin, o cümlədən tamamlama və abadlıq işlərinin yerinə yetirilməsi nəticəsində obyektin inşası və ya təmiri, yenidən qurulması yaxud bərpası işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir.

Məhsul istehsalı sahələrinə yönəldilmiş investisiyalar - sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti (mənzil tikintisi istisna olmaqla) fəaliyyət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Xidmət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalar - ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə, incəsənət və digər xidmət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Yaşayış evlərinin tikintisinə yönəldilmiş investisiyalar – çoxmənzilli binaların, fərdi yaşayış və bağ evlərinin tikintisinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - xam neftin, təbii (yanar) qazın hasilatı, bu sahədə xidmətlərin göstərilməsi və quyuların qazılması, təmizlənmiş neft məhsullarının istehsalı ilə əlaqədar əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalardır.

Qeyri neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrində əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalardır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş xarici investisiyalar - investisiya fəaliyyətini həyata keçirən əcnəbilərin, vətəndaşlığı olmayan şəxslərin, xarici hüquqi şəxslərin və onların filial və nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların vəsaiti hesabına bütün növ əsas fondların alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur.

Əsas kapitalla yönəldilmiş daxili investisiyalar - investisiya fəaliyyətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı və Azərbaycan Respublikasının hüquqi şəxsi tərəfindən bütün növ əsas fondların alınmasına,

yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur.

Kənd təsərrüfatı – kənd təsərrüfatı bitkilərinin becərilməsi və kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi əsasında yeyinti məhsulları və sənaye üçün xammal mənbəyi olan iqtisadiyyat sahəsidir. Heyvandarlıq və bitkiçilik (əkinçilik) kimi altsahələri vardır.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli və dənli paxlalı bitkilərin, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının dəyəri daxil edilir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanları və quşlarının saxlanması və təsərrüfatdaxili istifadəsi zamanı alınmış xam məhsulların (süd, yumurta, yun və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, habelə baramaçılıq, arıçılıq və s. heyvanların məhsullarının dəyəri daxil edilir.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksinin hesablanması üçün müqayisəli qiymətlər əsasında onların ümumi istehsal həcmi göstəricilərindən istifadə olunur.

Kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının ümumi yığımı bütün əkin sahələrindən istehsal olunmuş (faktiki yığılmış) məhsulların həcmidir. Ayrı-ayrı bitkilər (kartof, şəkər çuğunduru, günəbaxan və s.) və ya bitki qrupları (dənli və dənli paxlalı bitkilər, tərəvəz, bostan və s.) üzrə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığı – orta hesabla bir hektar yığım sahəsindən əldə edilmiş məhsulun səviyyəsini xarakterizə edir. Bu göstərici, bir qayda olaraq, sentnerlə hesablanır.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı barədə məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə statistik hesabatlara, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə isə aparılan seçmə müayinə məlumatlarının əsasında müəyyən edilir. **Ət istehsalına** bütün növ mal-qara və quşların əti, piyi və ıçalatı daxildir. Məlumatlara həm sənaye üsulu ilə, həm də təsərrüfatdaxili kəsilmiş mal-qara və quşlar daxil edilir. **Süd istehsalı** inək, camış, qoyun və keçilərdən faktiki süd sağımını xarakterizə edir. Bura satılmış və təsərrüfatlarda istifadə edilmiş, balaların içirdilməsinə və sair məqsədlərə sərf olunmuş südün hamısı daxildir. **Yumurta istehsalı** cüce istehsalına (inkubasiyaya və s.) istifadə edilənlər də daxil olmaqla, bütün növ ev quşlarından alınmış yumurtanı əks etdirir. **Yun istehsalı** satılması və təsərrüfatda başqa məqsədlər üçün istifadə edilməsindən asılı olmayaraq, qoyun və keçilərdən qırılmış bütün yunları, keçi qəzilini, habelə dəvə yununu əhatə edir. Bütün yunlar fiziki çəkiddə, qırımıdan sonra yuyulmamış halda uçota alınır.

Mal-qara və quşların baş sayı əsas növlər üzrə (iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən inək və camışlar, donuz, qoyun və keçi, at, quş və s.) hesablanır və hesabat dövründən sonrakı ayın 1-nə olan vəziyyətə görə yazılır. Məlumatlar rüblük hesablanır. Mal-qara və quşların baş sayı statistik uçot və hesabat məlumatlarına əsasən müəyyən edilir.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış

məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yüklərin miqdarının onların daşınma məsafəsinə vurulmasından alınan hasillərin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və vertolyotlar, habelə metro vasitəsilə kommersiya əsasında daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (pulsuz getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşımə nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

İnformasiya və rabitə xidmətlərindən əldə edilən gəlir - informasiya və rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərin ümumi həcmidir. Bu göstərici əhaliyə, idarə, müəssisə və təşkilatlara göstərilmiş xidmətlər müqabilində informasiya və rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Milli hesablar sisteminin tələblərinə uyğun olaraq digər iqtisadi sahələrdə olduğu kimi, informasiya və rabitə müəssisələri üzrə də “informasiya və rabitə xidmətlərindən əldə olunmuş gəlir” göstəricisi formalaşdırılarkən ümumi gəlirin həcmi mal və xidmətlərin satışından əldə edilən vəsaitin müəssisələrin (idarənin, təşkilatın və s.) hesablaşma hesabına daxil olmasından asılı olmayaraq onun yaranması anındakı vəziyyətinə uyğun müəyyən edilir. Yəni bu göstərici hesablanarkən əldə olunan faktiki gəlirin məbləği deyil, hesabat dövründə göstərilən xidmətlərə görə hesablanmış məbləğ əsas götürülür.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi – əsasən əhaliyə onun istifadəsi və ya istehlakı üçün yeni və ya istifadə olunmuş malların emal edilmədən satışını əks etdirir.

Topdansatış ticarət dövriyyəsi - yeni və ya istifadə olunmuş malların pərakəndə ticarət, sənaye, kommersiya müəssisələrinə, institusional və ya peşəkar istehlakçılara, digər topdansatış ticarətçilərinə, həmçinin malların alqı-satqısı zamanı bu kimi şəxslərin və şirkətlərin adından çıxış edən agent və ya vasitəçilərə emal edilmədən təkrar satışını ifadə edir.

Ticarət dövriyyəsinin müqayisəli qiymətlərlə indeksi - məhsullar üzrə istehlak qiymətləri indeksi tətbiq edilməklə deflyasiya olunmuş cari göstəricinin baza göstəricisi ilə müqayisə edilməsi əsasında hesablanır. Ticarət dövriyyəsinin fiziki həcm indeksi qiymət dəyişikliklərinin təsiri istisna edilməklə fiziki həcmdəki dəyişikliyin dövriyyəyə təsirini ifadə edir.

İctimai iaşə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) - orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsini səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsini əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

İQİ-dən milli hesablar sistemi göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsində, ümumi daxili məhsulun son istifadəsinin ən mühüm komponentlərindən olan ev təsərrüfatlarının son istehlakına çəkilən xərclərin sabit qiymətlərdə hesablanması, eləcə də əhalinin real gəlirlərinin və digər göstəricilərin hesablanması istifadə olunur.

Orta illik istehlak qiymətləri indeksi - hesabat dövrünün orta qiymət dəyişməsinin əvvəlki ilin müvafiq dövrünün orta qiymət dəyişməsinə nisbətini göstərir.

İllik istehlak qiymətləri indeksi – hesabat ayının orta qiymət dəyişməsinin əvvəlki ilin müvafiq ayının orta qiymət dəyişməsinə nisbətini göstərir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri (SQİ) - sənaye müəssisələri tərəfindən istehsal olunan və satılan sənaye məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətlərinin müşahidəsi İqtisadi Fəaliyyət Növləri Təsnifatının Mədəncixarma sənayesi, Emal sənayesi, Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarına uyğun olaraq aparılır. İstehsalçı qiymətinə əlavə dəyər vergisi, aksizlər və s. vergi ödəmələri, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri aid edilmir.

Kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri (KTQİ) - kənd təsərrüfatı müəssisələri, fərdi sahibkarlar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları tərəfindən satılan kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin müşahidəsi kənd təsərrüfatı müəssisələrinin, fərdi sahibkarların, ailə kəndli və ev təsərrüfatlarının seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymət indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasını göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikinti-quraşdırma işlərində qiymətlərin müşahidəsi yaşayış evlərinin, sosial təyinatlı binaların, istehsal təyinatlı obyektlərin, yol və körpülərin tikintisi sahəsində həyata keçirilən tikinti işləri (xidmətləri) üzrə aparılır.

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri - nəqliyyatda yükdaşıma və sərnişindaşıma, anbar təsərrüfatı, yardımçı nəqliyyat, poçt, kuryer, rabitə, İKT və reklam

sahəsində göstərilən xidmətlərin qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir.

İxrac əməliyyatlarının qiymət indeksi ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilərək ölkə sərhədlərindən kənara göndərilmiş malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, çatdırılma və gəminin göyärtəsinə yükləmə xərclərini əks etdirən FOB qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İdxal əməliyyatlarının qiymət indeksi ölkədə istehlak edilmək üçün, həmçinin təkrar ixrac etmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan alınan malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, idxalatçı ölkənin sərhədlərinə kimi sığorta və yükdaşıma xərclərini əks etdirən CIF qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İqtisadi fəal əhali (işçi qüvvəsi) – məşğul və işsiz əhalinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali – müəyyən olunmuş həftə ərzində (müayinə həftəsində) haqqı ödənilmək və ya qazanc (gəlir) əldə etmək müqabilində heç olmasa bir saat hər hansı əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

İşsiz əhali – müəyyən olunmuş həftə ərzində (müayinə həftəsində) işi və qazancı (gəliri) olmayan, müayinə həftəsindən əvvəlki son dörd həftə (və ya bir ay) ərzində ödənişli və ya gəlir gətirən hər hansı işlə məşğul olmaq üçün iş axtaran, müayinə həftəsində və ya sonrakı iki həftə ərzində işə başlamağa hazır olan əmək qabiliyyətli yaşda olan şəxslərdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsiz əhalinin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Bank - fiziki və hüquqi şəxslərdən depozitlərin və ya digər qaytarılan vəsaitlərin cəlb edilməsi, öz adından və öz hesabına kreditlərin verilməsini, habelə müştərilərin tapşırığı ilə köçürmə və hesablaşma-kassa əməliyyatlarını məcmu halda həyata keçirən hüquqi şəxsdir.

Depozit - müvafiq müqavilə şərtləri ilə faizlər və ya komisiyon haqqlar ödənilməklə və ya ödənilmədən müştərilərin (əmanətçilərin) tələbi ilə qaytarılmasını və ya başqa hesaba köçürülməsini nəzərdə tutan bankın balansında aparılan cari, əmanət (depozit) və ya digər hesaba qoyulmuş və ya köçürülmüş pul vəsaitidir (elektron pulun emissiya edilməsi üçün qəbul edilmiş pul vəsaitləri istisna olmaqla)

Bank krediti - bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq qaytarılmaq, müəyyən müddətə və faizlər və (və ya) müqavilədə göstərilən digər ödənişlər ödənilmək şərti ilə, təminatla və ya təminatlı müəyyən məbləğdə borc verilən pul vəsaitidir.

Bank olmayan kredit təşkilatı - xüsusi razılıq (lisenziya) əsasında kreditlərin verilməsi və "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" Qanunla nəzərdə tutulmuş digər fəaliyyət növlərini həyata keçirən ixtisaslaşmış kredit təşkilatıdır.

Kredit ittifaqı - mənafe ümumiliyi əsasında könüllü birləşən fiziki şəxslərin və (və ya) kiçik sahibkarlıq subyekti

olan hüquqi şəxslərin sərbəst pul vəsaitlərini cəmləşdirmək yolu ilə özlərinin qarşılıqlı kreditləşdirilməsi üçün yaratdıqları bank olmayan kredit təşkilatıdır.

Qiymətli kağızlar bazarı – qiymətli kağızların emissiyası, buraxılması, tədavülü, ödənilməsi, mülkiyyətçiliyi, saxlanması, kompensasiyası, öhdəliklərlə yüklənməsi, tənzimlənməsi və digər əməliyyatların həyata keçirilməsi üzrə subyektlər arasında olan hüquqi və iqtisadi münasibətlərin məcmusudur.

Dövlət qiymətli kağızları - müvafiq icra hakimiyyəti orqanı və müvafiq qaydada buna səlahiyyətləndirilmiş qurum tərəfindən buraxılan qiymətli kağızlardır

Səhm – sahibinə hər hansı bir müəssisənin aktivlərində müəyyən bir paya sahiblik və payına uyğun olaraq müəssisənin gəlirinin bir hissəsinin dividend şəklində əldə etmək hüququ verən qiymətli kağızdır.

Dövlət istiqrazı – Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən büdcə kəsirinin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə buraxılan istiqrazdır.

Korporativ istiqraz - özəl müəssisə tərəfindən əlavə vəsait cəlb etmək məqsədi ilə emissiya edilən borc qiymətli kağızıdır

Mərkəzi Bankın notları - Mərkəzi Bank tərəfindən bir ilədək müddətinə buraxılan adlı sənədsiz dövlət güzəştli qiymətli kağızlarıdır.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Əhalinin gəlirləri – hesabat dövrü ərzində ölkə əhalisinin (hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxslər də daxil olmaqla) əmək ödənişləri, sahibkarlıq fəaliyyəti və mülkiyyətdən gəlirlərini, pul və natura şəklində aldıkları cari transferləri və digər daxilolmalarını əks etdirən, əhalinin həyat səviyyəsini səciyyələndirən mühüm makroiqtisadi göstəricilərdəndir. Bu göstəriciyə ev təsərrüfatlarının şəxsi istehlak məqsədilə istehsal etdikləri məhsulun, həmçinin mənzil sahiblərinin şərti hesablanmış xidmət haqlarının dəyəri də daxil edilir.

Əhalinin sərəncamda qalan gəlirləri – cari transferlər, o cümlədən vergilər, digər mütləq ödəmələr, könüllü üzvlük haqları, sosial sığorta ayırmaları çıxıldıqdan sonra əhalinin sərəncamında qalan gəlirlərdir.

Əhalinin hər nəfərə düşən gəlirləri - əhalinin gəlirlərinin ümumi məbləğinin ölkə əhalisinin dövr üzrə orta sayına bölməklə hesablanır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müzdlü işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Əhalinin son siyahıyaalınmasının yekun məlumatları əsasında siyahıyaalmadan sonrakı dövrlər üzrə əhalinin sayı və strukturunda, eləcə də bəzi nisbi göstəricilərdə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib

edilən doğum və ölüm haqqında aktlarda olan məlumatların statistik cəhətdən hər ay işlənməsi əsasında əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıya alınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.